मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना-२०८२
जुम्ला

जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
जुम्ला

मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना-२०८२
जुम्ला

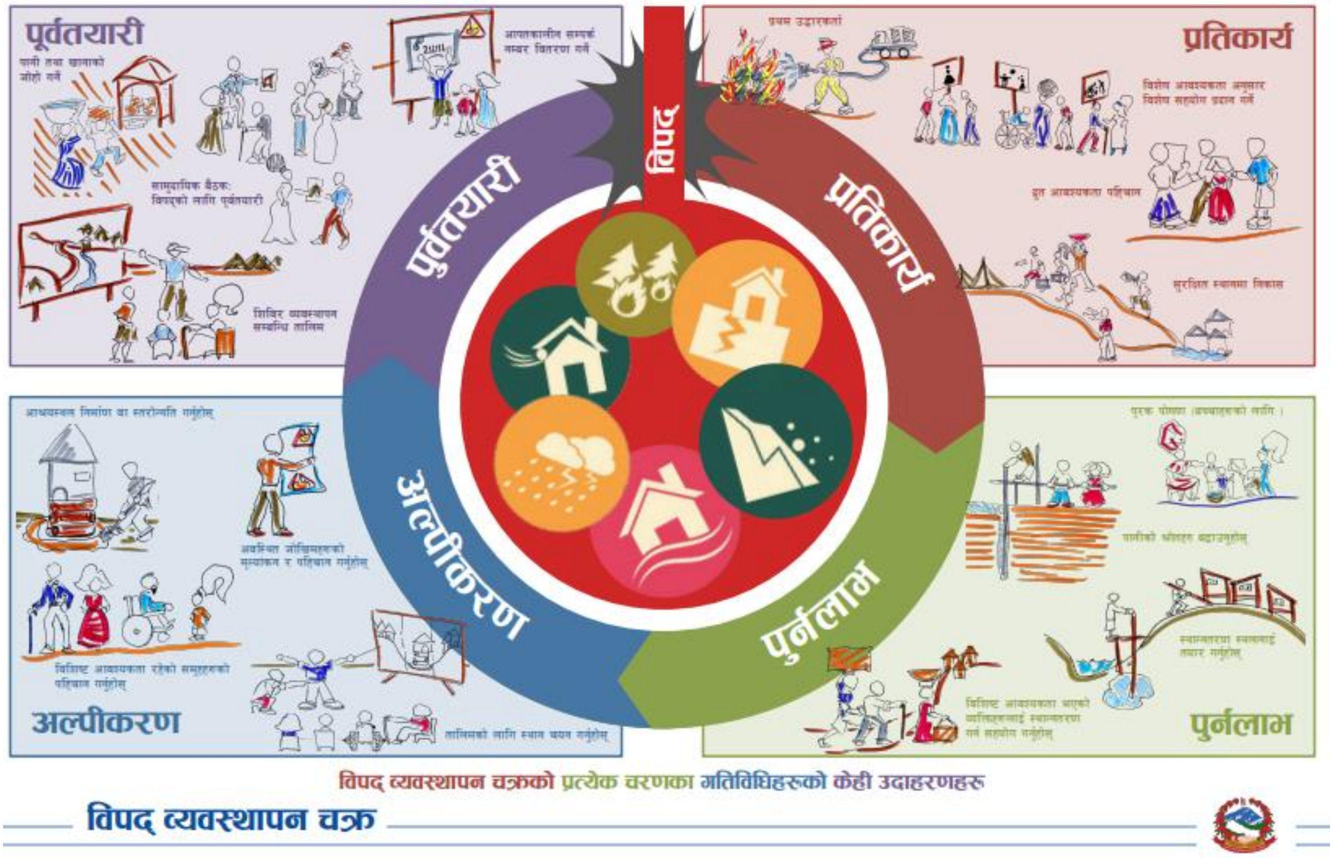

दस्तावेज : मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना २०८२
प्रकाशक : जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जुम्ला
प्रथम प्रकाशन मिति : २०८१ जेठ
दोस्रो पटक अध्यावधिक मिति : २०८२ जेठ
सर्वाधिकार : प्रकाशकमा
सल्लाहकार : श्री राम बहादुर शाही, प्रमुख जिल्ला अधिकारी, जुम्ला
२०८२ अध्यावधिक कार्यदल
श्री टोप बहादुर खत्री, प्रशासकीय अधिकृत, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जुम्ला
श्री करबिर बहादुर चन्द, सामुदायिक सहजकर्ता, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जुम्ला
श्री सिर्जना चौलागाई, विपद् सम्पर्क व्यक्ति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जुम्ला

आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग : नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जुम्ला
पेश नेपाल/प्लान ईन्टरनेशनल नेपाल/ कारितास नेपाल
आत्म सम्मानका लागि सहकार्य नेपाल, (क्याड)

शब्द संक्षेप

जि.वि.व्य.स.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
प्र.जि.अ.	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
न.पा.	नगरपालिका
गा.पा.	गाउँपालिका
नेरेसो	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
जि.स.अ.	जिल्ला समन्वय अधिकारी
रा/अगैसस	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था
वि.सं.	विक्रम संम्वत
DLSA	District Lead Support Agency
LEOC	Local Emergency Operation Center
RTE	Ready to Eat
IRA	Intial Rapid Assessment
DEOC	District Emergency Operation Center
NEOC	National Emergency Operation Center
DDMC	District Disaster Management Committee
UNICEF	United Nations International Children's Emergency Fund
SCI	Save the Children International
D-WASH CC	District Water and Sanitation and Hygiene Coordination Committee
NRCS	Nepal Red Cross Society
DHM	Department of Hydrology and Metrology
UNWFP	United Nations World Food Program

विषयसुची:

१ पृष्ठभुमि २

१.१ जिल्लाको संक्षिप्त परिचय २

१.१.१ भौगोलिक अवस्थिति : २

१.१.२ जलवायु र हावापानी : २

१.१.३ नदीनाला ३

१.१.४ स्वास्थ्य सेवाको अवस्था : ३

१.१.५ राजनैतिक तथा प्रशासनिक विभाजन : ३

१.१.६ जनसंख्या ३

१.१.७ घरको संरचनागत अवस्था ४

२ मनसुनजन्य विपद् पूर्वतयारी ४

२.१ कार्य योजनाको उद्देश्य : ४

२.२ कार्ययोजना निर्माण प्रक्रिया ५

२.३ कार्ययोजना कार्यान्वयन : ५

२.४ मनसुन प्रतिकार्यमा लैङ्गिक समानता, अपाङ्गगता र सामाजिक समावेशीकरण प्रवर्द्धन ६

३ मनसुनजन्य विपद् जोखिम अवस्थाको विश्लेषण ७

३.१ जुम्ला जिल्लाको विगत ५ वर्षको मनसुनजन्य विपद्को अवस्था ८

३.२ मनसुनजन्य विपद् जोखिम विश्लेषण ९

३.३ यस वर्षको मौसम पूर्वानुमान : ११

३.४ मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना २०८१ को समिक्षा र सिकाई १५

३.५ खुल्ला स्थानको पहिचान र उपयोग १५

३.६ जुम्ला जिल्लाको बाढी पहिरो अति जोखिम प्रभावित क्षेत्रहरुको नक्साङ्कन १९

४. विपद् परिदृश्य तथा योजना अवधारणाहरु: २०

४.१ पूर्वतयारी प्राथमिकता: २०

५.जनशक्ति, स्रोत र सामग्री २१
५.१ जिल्लास्थित आपतकालिन कार्यसंञ्चालन केन्द्रको बिवरण :........ २१
५.२ आपतकालिन बिपद व्यवस्थापन कोषको विवरण :........ २१
५.३ भण्डारण कक्ष २२
५.४ परिचालन हुने क्षमता :मानवीय श्रोत (तालिम प्राप्त जनशक्ति) २२
५.४ प्रतिकार्य सामाग्री विवरण २३
६. जिम्मेवारी सहितको कार्ययोजना........ ३७
६.१ विषयगत जिम्मेवारीः........ ३७
६.२ मनसुन पूर्वतयारी कार्ययोजना ३९
५.३ प्रतिकार्य विवरण : ४६
अनुसूची नं. १ .... ४८
अनुसूची २ विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सम्पर्क व्यक्तीहरुको विवरण........ ५०
अनुसूची ३ जिल्ला स्थित सरोकारवालाहरुको विवरण........ ५१
अनुसूची ५ एम्बुलेन्स सेवाको विवरण........ ५२

१ पृष्ठभुमि

नेपाल विश्वका मुलुकहरूमध्ये जलजन्य प्रकोपका हिसाबले ३० औ र जलवायु परिवर्तनको हिसावले चौथो स्थानमा रहेको छ । यो तथ्यांकलाई केलाउँदा विपद्का हिसाबले नेपाल संसारमा अति संवेदनशील क्षेत्रमा अवस्थित छ । नेपालमा विभिन्न समयमा आइपरेका विभिन्न किसिमका संकट तथा विपद् हरुबाट व्यापक रुपमा धनजनको क्षति हुदै आएको छ । यहाँ मुख्य विपद्का रुपमा भुकम्प, खडेरी, सडक दुर्घटना आगलागी, हुरी बतास असिना हिमपात, चट्याङ तथा बाढी पहिरो रहेका छन् । यस्ता घटनाहरुबाट धेरैले अकालमा ज्यान गुमाउनुका साथै ठूलो मात्रामा भौतिक संरचना, धार्मिक, सांस्कृतिक एवम् ऐतिहासिक सम्पदामा क्षति हुने गरेको छ ।

जुम्ला जिल्ला प्राकृतिक हिसाबले सुन्दर र रमणीय स्थान भए तापनि यस्ता विपद्का घटनाबाट भने अछुतो छैन । विशेष गरी यस जिल्लामा मनसुनजन्य विपद् का घटनाहरु जस्तै बाढी, पहिरो, नदी कटान हावाहुरीले वर्षेनी ठूलो धनजनको क्षति हुने गरेको छ । यसै सन्दर्भमा जुम्ला जिल्लामा मनसुनजन्य विपद्बाट हुने क्षति न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्यका लागि विभिन्न विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवार निकाय, सहयोगी निकाय लगायतका सरोकारवालाहरु सँग छलफल, अन्तक्रिया गरी "मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना २०८२" तयार गरिएको छ । यस कार्ययोजनाले मनसुनजन्य विपद्को पूर्वतयारी र प्रतिकार्य मार्फत क्षति कम गर्न सूचना व्यवस्थापन र समन्वय कसरी गर्ने, आपतकालीन अवस्थामा सम्बन्धित निकाय कसरी सक्रिय हुने, घटना हुने वित्तिकै कसरी यथाशीघ्र समन्वय सहकार्य गरी प्रभावकारी प्रतिकार्य गर्नेजस्ता विषयमा यस जिल्लामा क्रियाशील विभिन्न विषयगत तथा सरोकारवाला निकायको जिम्मेवारी तोकेको छ ।

१.१ जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

नेपालको वर्तमान संघीय संरचना अनुसार जुम्ला जिल्ला कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लाहरु मध्ये एक हिमाली जिल्ला हो । यहाँको भूभाग केही भिरालो केही समथर र केही उच्च समथर खालको छ जहां ठुला ठुला फाँटहरु अवस्थित छन । यस जिल्लाको नामाकरणका फरकफरक किम्बदन्तीहरु सुन्न पाइन्छ । पहिलो किम्बदन्तीका अनुसार खलङ्गा बजारको पुर्वतिर नेपाली सेनाको नं २४ बाहिनी रहेको स्थान देवल डाँडा र साविकको क्षेत्रीय प्रहरी कार्यालय रहेको स्थान गरल डाँडा जसलाई जुम्लयाहा डाँडा भनिन्छ । जनश्रुति अनुसार परापुर्व कालमा खलंगामा रहेका दत्तात्रय मुनीलाई डस्न दुईवटा अजंगका नाग आउँदा मुनीलाई डस्न नपाउँदै स्वामीको शक्तिले दुबै नाग एकैचोटी भष्म भई देवल र गरल नामका जुम्ल्याहा डाँडा बनेछन् । यीनै जुम्ल्याहा डाँडाको आधारमा जुम्ला नामाकरण हुन गएको भन्ने किम्बदन्ती छ भने अर्को किम्बदन्ती अनुसार जुम्ला जिल्लाकै पूर्वमा रहेका तिला र जवा नदीलाई जुम्ल्याहा नदीको आधारमा पनि जुम्ला नाम रहन गएको जनश्रुति पाईन्छ ।

१.१.१ भौगोलिक अवस्थिति :

जुम्ला जिल्लाको पूर्वमा डोल्पा, पश्चिममा कालिकोट, उत्तरमा मुगु र दक्षिणमा जाजरकोट जिल्ला रहेका छन् । कुल २५३१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको जुम्ला जिल्ला २८^{0} ५८' उत्तर देखि २९^{0} ३०' उत्तरी अक्षांश र ८१^{0} २८' देखि ८२^{0} १८' पूर्वी देशान्तर सम्म फैलिएकोछ । क्षेत्रगत रुपमा जुम्ला जिल्लालाई चौधबीसदरा, असीदरा, पाँचसयदरा, भेरीखोलादरा, र सिंजादरा क्षेत्र गरी पाँचवटा क्षेत्रमा विभाजन गरिएको छ । यो जिल्लाको अवस्थिति समुन्द्री सतहबाट ९१५ देखि ४६७९ मिटर उचाईसम्मको भु-भागमा रहेको छ ।

१.१.२ जलवायु र हावापानी :

हावापानीको दृष्टिले जुम्ला जिल्लालाई मुलतः ३ भागमा विभाजन गर्न सकिन्छ ।

क) ठण्डा सुख्खा र समशीतोष्ण हावापानी (Cold Dry sub- tropical climate)

ख) सुख्खा समशीतोष्ण हावापानी (Dry sub-tropical climate)

ग) शीतोष्ण आद्र हावापानी (Cool moist Tropical)

अग्ला लेकहरुदेखि नदी किनारका होचा वेशीहरुसम्म रहेको यस जिल्लाको भौगोलिक विविधताले गर्दा यहाँ हावापानी सबै ठाउँमा एकै प्रकारको छैन । उच्च लेकाली भू-भागमा अति जाडो र ठण्डी हुन्छ भने मध्य पहाडी भागमा गर्मी मौसममा केही न्यानो र हिउँदमा बढी ठण्डी हुने गर्दछ । भौगोलिक वनावटको आधारमा यहाँ मुख्य तीन किसिमका ठण्डा, सुख्खा र शीतोष्ण हावापानी पाइन्छ ।

- अधिकतम तापक्रम :३१.४^{oC} न्यूनतम तापक्रमः -१२^{oC}
- वार्षिक वर्षा:- ८०० मि.लि., सापेक्षिक आद्रता : ४३.३ प्रतिशत

१.१.३ नदीनाला

कृषिप्रधान मुलुकका लागि जलसाधन सबैभन्दा महत्वपूर्ण प्राकृतिक साधन हो किनकी कृषि, उद्योग जस्ता आर्थिक क्षेत्रको विकास गर्न यसको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ। भौगोलिक बनावटका कारण यस जिल्लामा धरातलीय साधन प्रचुर मात्रामा रहेको छ।

यस जिल्लामा रहेका खोलानालाहरु हिमा, तिला, जवा, गिरी खोला भेरी खोला र जुगाड खोला मुख्य रहेका छन्। वर्षायाममा यी नदीहरुबाट आएको बाढीले गर्दा तटीय क्षेत्रमा रहेका वस्ती, कृषियोग्य जमिन कटान गरी जनधनको ठूलो क्षति हुन सक्ने देखिन्छ।

१.१.४ स्वास्थ्य सेवाको अवस्था :

सि.न.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	अवस्थिति	सेवाको प्रकार	क्षमता	अवस्था
१	कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	चन्दननाथ नगरपालिका	अपरेशन, उपचार	३०० शैयाको क्षमता रहेको	सेवा दिइरहेको
२	जिल्ला जनस्वास्थ्य सेवा कार्यालय	चन्दननाथ नगरपालिका	जिल्लामा रहेका सवै पालिकाका स्वास्थ्य शाखाहरुमा आवश्यक समन्वय र सहकार्य गर्ने	३० वटा आधारभूत स्वास्थ्य चौकी तथा स्वास्थ्य चौकीबाट सेवा दिइरहेको	सेवा दिइरहेको

१.१.५ राजनैतिक तथा प्रशासनिक विभाजन :

- स्थानीय तह : ८
- संसदीय निर्वाचन क्षेत्र संख्या : १
- प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र संख्या : २
- नगरपालिका : १
- गाउँपालिका : ७

१.१.६ जनसंख्या

स्थानीय तह	जम्मा घरधुरी	जनसंख्या			औषत परिवार संख्या	लैङ्गिक अनुपात
		जम्मा	पुरुष	महिला		
पातारासी गाउँपालिका	३३४२	१६८२४	८२५६	८५६८	५.०३	९६.३६
कनकासुन्दरी गाउँपालिका	२७५४	१३६२५	६७३४	६८९१	४.९५	९७.७२
सिँजा गाउँपालिका	२३५४	१२५५६	६४१३	६१४३	५.३३	१०४.४०
चन्दननाथ नगरपालिका	५३६७	२१०३६	१०३९९	१०६३७	३.९१९५१	९७.७६
गुठिचौर गाँउपालिका	२४४४	१०९२२	५३८१	५५४१	४.४६८९	९७.११
तातोपानी गाउँपालिका	३३१८	१५५७५	७६९९	७८७६	४.६९४०९	९७.७५
तिला गाउँपालिका	२६६७	१४५३९	७२०२	७३३७	५.४५१४४	९८.१६
हिमा गाउँपालिका	२१७६	१२१९१	६१५४	६०३७	५.६०	१०१.९४

जम्मा	२४४२२	११७२६८	५८२३८	५९०३०	४.९३	९८.९०

स्रोत : जनगणना २०७८

१.१.७ घरको संरचनागत अवस्था

स्थानीय तह	जम्मा घरधुरी	घरको छानो							
		जस्ता	आर. सि.सि.	खर	टाईल	ढुंगा /स्लेट	काठ	माटो	अन्य
पातारासी गाउँपालिका	३३४२	१२४५	३१	१	१५	२	३	२०४२	३
कनकासुन्दरी गाउँपालिका	२७५४	८४४	४९	३	२	३	३२९	१५२४	०
सिँजा गाउँपालिका	२३५४	४८५	३०	२	१	३	५	१८२७	१
चन्दननाथ नगरपालिका	५३६७	३५१६	५५७	४	२	४	११	१२६९	४
गुठिचौर गाँउपालिका	२४४४	१२५२	४१	१	५	०	३	११३८	४
तातोपानी गाउँपालिका	३३१८	१३१८	६२	४	३	४३	१	१८८५	२
तिला गाउँपालिका	२६६७	६१८	२८	०	०	०	३४	१९८७	०
हिमा गाउँपालिका	२१७६	४६९	१३	१	०	०	१५३	१५४०	०
जम्मा	२४४२२	९७४७	८११	१६	२८	५५	५३९	१३२१२	१४

स्रोत : जनगणना २०७८

२ मनसुनजन्य विपद् पूर्वतयारी

मनसुनजन्य विपद्को प्रभावलाई न्यूनीकरण तथा रोकथामको लागि विगतदेखि नै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विभिन्न प्रयासहरू गर्दै आएको छ। यसै क्रममा जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैर सरकारी र सहयोगी निकाय, सुरक्षा निकाय, तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरू, विकास साझेदार एवं निजी क्षेत्र र समुदायको सहकार्य र सहयोग हुँदै आएको छ। विपद्को समयमा यी निकायहरु बिच परस्पर सम्बन्ध कायम गरि एकीकृत रुपमा कार्य संञ्चालन गर्दै आईरहेको छ ।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट अनुमोदन भई लागू गरिएको "मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना २०८२" ले यस वर्ष मनसुनमा हुन सक्ने वर्षा, त्यसले पार्ने प्रभाव, त्यसबाट उत्पन्न हुने विपद् र सम्भावित क्षतिको आँकलन तथा विश्लेषण गरेको छ। त्यस्तै उक्त विश्लेषण र आँकलनमा आधारित रही जिल्ला स्थित सम्पुर्ण सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालयहरु, सुरक्षा निकाय तथा अन्य सहयोगी निकायहरूको मनसुन पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, क्षमता तथा विभिन्न निकायबाट प्राप्त हुने प्रतिकार्य सामग्री, जनशक्ति र तिनको क्षमताको विवरण जस्ता आधारभूत विषयवस्तु समेत यस योजनाले समेटेको छ। तसर्थ मनसुनको पर्याप्त पूर्वतयारी तथा मनसुनजन्य विपद्को प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाई धनजनको क्षतिको रोकथाम तथा न्यूनीकरण गर्न जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैर सरकारी र सहयोगी निकाय, सुरक्षा निकाय, तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरूले यस् कार्ययोजनालाई आत्मसाथ गर्दै योजनाको मर्म र निर्देशन अनुरूप कार्य सम्पादन गर्नु पर्ने छ।

२.१ कार्य योजनाको उद्देश्य :

उच्च स्तरको बाढी र पहिरोको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध श्रोत र साधनहरुको अधिकतम उपयोग गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिवाट गरिने प्रतिकार्यलाई चुस्त दुरुस्त र प्रभावकारी बनाउने यस योजनाको मुख्य उद्देश्य रहेको छ।

- वि.सं. २०८२ सालको मौसम पूर्वानुमानका आधारमा सम्भावित जोखिम आँकलन गर्ने,
- विगतका विपद्को घटना र प्रभावका तथ्याङ्क विश्लेषण गरी विपद्को सम्भावित जोखिम, प्रभावित क्षेत्र तथा समुदायको आँकलन तथा पहिचान गर्ने,
- जिल्लामा कार्यरत सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरुको पहिचान गरी विपद् व्यवस्थापनको लागि स्रोत साधन एवम् सामुदायिक क्षमताको नक्सांकन गर्ने,
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका कार्यहरुमा विभिन्न विषयगत क्षेत्रका निकायहरुको भुमिका तथा जिम्मेवारी प्रष्ट पार्ने,
- योजनाबद्ध ढङ्गबाट विपद् प्रभावितहरुलाई तत्काल खोज, उद्धार तथा आपत्कालीन राहत उपलब्ध गराई सम्भावित मानवीय, भौतिक र आर्थिक क्षति न्यूनीकरण गर्ने,
- बाढी तथा पहिरो प्रभावितहरूलाई मानवीय सहायताका आधारमा उद्धार गर्नु र सो क्रममा विशेषगरी महिला, बालबालिका, जेष्ठनागरिक, अपाङ्गता, सुत्केरी तथा गर्भवती महिलाहरुलाई प्राथमिकता दिएर उद्धार गरी जीवन बचाउने,
- यो दस्तावेजले विपद् प्रतिकार्यमा प्रष्ट भई कार्य गर्न सहयोग गर्नेछ ।

२.२ कार्ययोजना निर्माण प्रक्रिया

यस मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना निर्माणको निमित्त मिति २०८२ वैशाख २८ गते बसेको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकको निर्णय नम्बर ३ बमोजिम जिल्ला प्रशासन कार्यालय जुम्ला जिल्लाका प्रशासकीय अधिकृत श्री टोप बहादुर खत्रीको संयोजकत्वमा उपसमिति गठन गरियो । तत्पश्चात् प्रक्रियागत तबरले योजना निर्माणको काम सुरु भयो ।

योजना निर्माणको क्रममा नेपालको संविधान, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन (संशोधन २०७५), विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३०, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा २०७० (प्रथम संशोधन २०७५) लगायत विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित कानून, नीति तथा योजनालाई आधार मानिएको छ। जल तथा मौसम विज्ञान विभागले वि. सं. २०८२ को मनसुनका लागि तयार गरेको हावापानी आँकलन, वि. सं. २०८२ को मनसुनबाट प्रभावित हुनसक्ने जनसख्याको अनुमान र स्थानीय तह तथा सुरक्षा निकायहरुबाट प्राप्त भएको अनुमानलाई समेत यस कार्ययोजना निर्माणको मुख्य आधार मानिएको छ ।

जिल्ला स्थित सम्पूर्ण विषयगत तथा क्षेत्रगत सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालयहरु, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा बमोजिम तोकिएका विषयगत क्षेत्रका नेतृत्वदायी सरकारी निकाय, सहयोगी विकास साझेदार निकाय, सुरक्षा निकाय र मानवीय सहायताका क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरू तथा सम्बन्धित निकायहरूसँगको छलफल र अन्तरसंवाद गरी पृष्ठपोषण लिइएको छ। यी सबै क्षेत्रबाट प्राप्त सुझाव र सम्बन्धित सरोकारवाला निकाय एवं विषयगत क्षेत्रहरूको कार्ययोजना समावेश गरी यो एकीकृत जिल्ला मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना २०८२ तयार गरिएको छ ।

२.३ कार्ययोजना कार्यान्वयन :

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ (संशोधन २०७५), र नियमावली २०७६ बमोजिम केन्द्रदेखि स्थानीय तहसम्म विपद् व्यवस्थापनका लागि संरचना तयार भएको छ। जिल्ला र स्थानीय तहसम्म

विषयगत क्षेत्रहरू सक्रिय रहेको र मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गरी तयारी अवस्थामा रहेको छ। राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा २०७० (प्रथम संशोधन २०७५) अनुसार सम्पूर्ण सम्बन्धित निकाय सम्मिलित विपद् प्रतिकार्य संयन्त्र र प्रक्रिया तयारी अवस्थामा रहेको छ । विशेषत तिनैवटा सुरक्षा निकाय (नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी तथा सशस्त्र प्रहरी बल) र तिनका स्वास्थ्य उपचार टोली बाहेकका खोज तथा उद्धार टोली ६०० जना आवश्यक तालिम तथा साधनस्रोत सहित तयारी हालतमा रहेका छन । तिनै सुरक्षा निकायले आ-आफ्नो प्रतिकार्य योजना समेत अद्यावधिक गरी तयारी अवस्थामा राखेका छन् । बाढी, पहिरो तथा नदी कटानबाट हुन सक्ने सडक अवरोधलाई तत्काल हटाई यातायात सुचारु गर्न सडक डिभिजन कार्यालय, यान्त्रिक कार्यालय, स्थानीय तह, र सुरक्षा निकाय मातहतका हेभी उपकरणहरू आवश्यक स्रोतसाधन सहित जिल्लाका विभिन्न स्थानमा तयारी अवस्थामा रहने छन् ।

जिल्ला र आठै स्थानीय तहका विभिन्न स्थानमा ९ वटा मानवीय सहायता केन्द्र (HAS), १ वटा आपत्कालीन गोदाम केन्द्र र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको जिल्ला शाखा तथा सुरक्षा निकायका लजिस्टिक वेसहरूबाट समेत आवश्यक खोज तथा उद्धार र राहत सामग्री आवश्यकता अनुसार व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । प्रतिकार्यलाई छिटो छरितो र समन्वयात्मक ढंगवाट प्रभावकारी तुल्याउन जिल्ला तथा स्थानीय तहमा स्थापना भएका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई तयारी अवस्थामा राखिएको छ ।

२.४ मनसुन प्रतिकार्यमा लैङ्गिक समानता, अपाङ्गगता र सामाजिक समावेशीकरण प्रवर्द्धन

आपतकालीन अवस्था आउनु अघि नै समुदायमा लैङ्गिक तथा सामाजिक असमानता विद्यमान हुने गर्छन् । महिला, पुरुष, बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति तथा वृद्धवृद्धाको हैसियत र भूमिका समाजमा फरक फरक हुने हुनाले, कुनै पनि प्रकोप र मानवीय संकट आइपर्दा, त्यसले उनीहरूलाई फरक फरक तरिकाले प्रभाव पार्छन् । लैंगिक असमानताका कारण संकटको समयमा हुने उच्च जोखिम र प्रभावलाई अपांगता, उमेर, अवस्था, लैंगिकता, धर्म, जाति, र भौगोलिक स्थान लगायतका अन्य अन्तर विषयक कारकहरूले थप जटिल बनाउन सक्छ । वर्षा याममा यी विद्यमान असमानताहरू थप जटिल भएर उपलब्ध स्रोत र सेवाहरूमा सीमान्तकृत समूहहरूको पहुँच थप संकुचित हुन सक्छ ।

त्यसकारण समावेशी, समन्वयात्मक र प्रभावकारी प्रतिकार्यहरू सुनिश्चित गर्न मनसुन आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनामा लैंगिक समानता, अपाङ्गता र सामाजिक समावेशीकरणलाई एकीकृत गर्न आवश्यक हुन्छ ।

योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र विश्लेषण गर्ने क्रममा लिंग, उमेर र अपांगताको खण्डीकृत तथ्याङ्क संकलन गर्नु लैंगिक, अपाङ्गता र सामाजिक समावेशीकरणको पूर्व सर्त हो । आवश्यकताहरूको लेखाजोखा, पूर्वतयारी र सहायता वितरण गर्दा महिला, पुरुष, किशोर तथा किशोरी र लैंगिक अल्पसंख्यक व्यक्तिहरू, सीमान्तकृत समूहहरू, साथै विभिन्न उमेर समूह, अपांगता, पृष्ठभूमि र पहुँच गर्न कठिन स्थानका मानिसहरूका विभिन्न आवश्यकताहरूलाई विचार गर्नुपर्छ । पूर्वतयारी र प्रतिकार्य सम्बन्धी जानकारीमा पहुँच बढाउनको लागि, लक्षित समुदायका लागि उपयुक्त विविध माध्यमहरू प्रयोग गरेर ती जानकारी स्थानीय रूपमा बुझिने भाषाहरूमा उपलब्ध गराउनु महत्त्वपूर्ण हुन्छ । स्तनपान गराउने महिला, शिशु, बालबालिका, वृद्धवृद्धा र दीर्घकालीन रोग लागेका व्यक्तिहरूको आवश्यकतालाई राहत प्याकेजमा सम्बोधन गरिनुपर्छ, साथै संकटासन्न समूहहरू (महिला-घरमुली भएका घरपरिवार, एकल महिला, गर्भावस्थाको अन्तिम चरणमा रहेका महिला, अपांगता भएका व्यक्ति र वृद्धहरूले राहतमा पहुँच पाउने सुनिश्चित गर्न विशेष प्रयासहरू गरिनुपर्छ। खानेपानी,

सरसफाइ तथा स्वच्छताका सुविधाहरूमा पर्याप्त डस्टबिन र महिलाहरूको लागि मर्यादित सामाग्री लगायतका प्रवन्ध सहित अपांगता भएका व्यक्तिहरूको सुरक्षा र पहुँच सम्बन्धी आवश्यकतालाई ध्यानमा राखेर बनाइनु पर्छ । यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सेवाहरू, मनोसामाजिक परामर्श र लैंगिक हिंसासम्बन्धी सेवाहरू (सूचना तथा प्रेषण हेल्पडेस्क, हटलाईनहरू, लैंगिक हिंसा रोकथाम र प्रतिकार्यसम्बन्धी सेवाहरूबारे सन्देश) मा महिला र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको पहुँच सुनिश्चित गरिनुपर्छ ।

३ मनसुनजन्य विपद् जोखिम अवस्थाको विश्लेषण

जिल्लाको भौगोलिक तथा हावापानीको अवस्था, विभिन्न क्षेत्रहरुमा मापदण्ड विपरित गरिएका नदि उत्खननका कार्यहरु, वातावरण प्रभाव मूल्यांकन बिना गरिएका विकास निर्माणका कार्यहरुले गर्दा जुम्ला जिल्ला मनसुन जन्य विपद्को दृष्टिकोणले निकै संवेदनशील रहेको छ ।

३.१ जुम्ला जिल्लाको विगत ५ वर्षको मनसुनजन्य विपद्को अवस्था

जुम्ला जिल्लामा विगत ५ वर्षका मनसुनजन्य विपद्को अवस्था हेर्दा जोखिम र क्षतिका हिसावले क्रमशः पहिरो, बाढी, चट्याङ्ग र हावाहुरी रहेका छन् । यस जिल्लाको अघिल्लो वर्ष घटेका घटनाहरु हेर्दा बाढी पहिरो भन्दा चट्याङ्गबाट बढि क्षति भएको देखिन्छ । बाढी पहिरोको जोखिम कम भए पनि जथाभावी रुपमा सडक निर्माण, नदी उत्खनन् , अव्यवस्थित बसोबास तथा जलवायु परिवर्तनको असरले गर्दा यी घटनाहरुको जोखिम आगामी वर्षहरुमा बढ्न सक्ने आँकलन गरिएको छ । यस जिल्लामा वर्षेनि चट्याङ्ग र हावाहुरी जस्ता विपद्का घटनाहरुले जनधनको क्षति भइरहेको हुँदा यस वर्ष पनि यी घटनाहरुको जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्यका लागि स्थानीय तह तथा सरोकारवाला सबै निकायहरुको समन्वय र सहकार्य अत्यावश्यक देखिन्छ ।

वर्ष	बाढी					पहिरो					चट्याङ्ग					हावाहुरी					मानविय क्षति		पशु चौपाया मृत्यु	आर्थिक क्षति
	संख्या	मृत्यु	घाईते	पशु चौपाया मृत्यु	आर्थिक क्षति	संख्या	मृत्यु	घाईते	पशु चौपाया मृत्यु	आर्थिक क्षति	संख्या	मृत्यु	घाईते	पशु चौपाया मृत्यु	आर्थिक क्षति	संख्या	मृत्यु	घाईते	पशु चौपाया मृत्यु	आर्थिक क्षति	मृत्यु	घाईते		
२०७७	०	०	०	०	०	९	०	१	०	०	१	०	०	२१७	०	०	०	०	०	०	०	१	२१७	०
२०७८	२१	४	२	१२५	२७००००	१६	५	०	०	१३००००	४	१	०	१३९	०	०	०	०	०	०	१०	२	२६४	४०००००
२०७९	३	३	०	१५	०	१०	८	५	४०	३९९३९००	२	०	०	५१	०	०	०	०	०	०	११	५	१०६	३९९३९००
२०८०	१	१	०	०	३१००००	१	०	०	०	०	२	०	२	६४	०	२	०	२	०	०	१	४	६४	३१००००
२०८१	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	६	२	५	२४०	०	०	०	०	०	०	२	५	२४०	०
जम्मा	२५	८	२	१४०	५८००००	३७	१३	६	४०	४१२३९००	१५	३	७	७११	०	२	०	२	०	०	२४	१७	८९१	४७०३९००

स्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, जुम्ला

३.२ मनसुनजन्य विपद् जोखिम विश्लेषण

जुम्ला जिल्लाको विगत ५ वर्षको मनसुनजन्य विपद्का घटनाहरुलाई केलाउँदा वि.सं. २०७९ सालमा सबै भन्दा बढी विपद्का घटना र मानवीय क्षति भएको देखिन्छ। यो वर्षको जोखिम विश्लेषण गर्दा जुम्ला स्थित विभिन्न स्थानीय तहमा मनसुनजन्य विपदको उच्च देखि सामान्य जोखिम रहेको पाईन्छ।

क) जोखिमयुक्त स्थानहरुको पहिचान

क्र.स.	स्थानीय तह	जोखिमको किसिम	पहिचान गरिएका जोखिमयुक्त क्षेत्रहरु
१	चन्दननाथ नगरपालिका	बाढी	वडा नं.३,४,६ नाउखोला, दानसाघु, तलिचौर र मिचा
		पहिरो	वडा नं.९ र १० जातिबिड देखि उमखोला कृषिसडक
		कटान	वडा नं.४ र ६ नाउखोला
२	तातोपानी गाउँपालिका	बाढी	वडा नं.४ गिडिखोला, तिला नदि तातोपानी क्षेत्र
		पहिरो	वडा नं.४,५ हाकु गिडिखोलाका स्थान
		कटान	तिला नदि तातोपानी क्षेत्र
		चट्याङ	वडा नं.४,७ र ८
३	सिँजा गाउँपालिका	बाढी	वडा नं.२,३,४ हिमा नदि, आचार्यलिहि र वडा नं. ५ बाभ्रागडा
		पहिरो	वडा नं.६ जिडिबाडा गाउँ सडक खण्ड
४	तिला गाउँपालिका	बाढी	वडा नं.१ पातरखोला, नाग्मघाट
		पहिरो	वडा नं.१,२,३,४,५ र ७ रारासेरीबजार, पोखरी, कर्णाली राजमार्ग, कुडारी र रावतबाडा
		कटान	वडा नं.१ नाग्माघाट
५	पातारासी गाउँपालिका	बाढी	वडा नं.६ लासी खोला अन्तर्गत डिल्लीचौर क्षेत्र
		पहिरो	वडा नं.६ घोडेसिम क्षेत्र
		कटान	वडा नं.६ लासी खोला अन्तर्गत डिल्लीचौर क्षेत्र
		चट्याङ	वडा नं. १,२,३
६	गुठीचौर गाउँपालिका	बाढी	वडा नं. २ र ३ दोचनगाड खोला सडक
		पहिरो	वडा नं. २ र ५, देपालगाँउ, धिता
		कटान	वडा नं. २ र ३ दोचनगाड खोला सडक
		चट्याङ	वडा नं. १ र २
७	हिमा गाउँपालिका	बाढी	वडा नं. ७ बाभ्रागाड, कोइरेली र पातरखोला
		पहिरो	वडा नं. १ र ७ बड्की क्षेत्र
		कटान	वडा नं. २ बाभ्रगाडा र पातरखोला
८	कनकासुन्दरी गाउँपालिका	बाढी	वडा नं. २ र ६ सिमपाटा
		पहिरो	वडा नं. २,४ र ६ सिमपाटा टोल, मुगु सडक खण्ड
		चट्याङ	वडा नं.३,५र६

स्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, जुम्ला

ख) जोखिमको वर्गीकरण

				जोखिमको बर्गीकरण	

सि.नं.	स्थानीय तह	वडा नं.	प्रकोप	उच्च	मध्यम	सामान्य	कै.
१.	चन्दननाथ न.पा.	१,२,३,४, ७	बाढी तथा नदि कटान	✓			
२.	चन्दननाथ न.पा.	५,६,७,१०	पहिरो ,हावाहुरी			✓	
३.	तिला गा.पा	१,२,३,४	पहिरो, हावाहुरी/चट्याङ्ग	✓			
४.	तिला गा.पा	५,६,७,८,९	पहिरो,हावाहुरी, चट्याङ्ग		✓		
५.	सिंजा गा.पा.	१,२,३,४,५	पहिरो		✓		
६.	तातोपानी गा.पा.	१,२,३,४,५,६	बाढी तथा नदि कटान	✓			
७.	तातोपानी गा.पा.	७,८	पहिरो, हावाहुरी/चट्याङ्ग		✓		
८.	कनकासुन्दरी	१,२,३,४,५	पहिरो, हावाहुरी/चट्याङ्ग		✓		
९.	कनकासुन्दरी	६	बाढी /पहिरो	✓			
१०.	कनकासुन्दरी	७	पहिरो, हावाहुरी/चट्याङ्ग		✓		
११.	गुठीचौर गा.पा.	१,२,३	पहिरो, हावाहुरी/चट्याङ्ग	✓			
१२.	गुठीचौर गा.पा.	४,५	पहिरो, हावाहुरी/चट्याङ्ग		✓		
१३.	पातारासी गा.पा.	१,२,३	बाढी तथा नदि कटान		✓		
१४.	पातारासी गा.पा.	४,५,६,७	पहिरो, सडक दुर्घटना		✓		
१५.	हिमा गा.पा.	१,२,३,४,५,६	पहिरो, हावाहुरी/चट्याङ्ग		✓		

स्रोत : सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३३ हे.क्वा. त्रिपुरा, जुम्ला

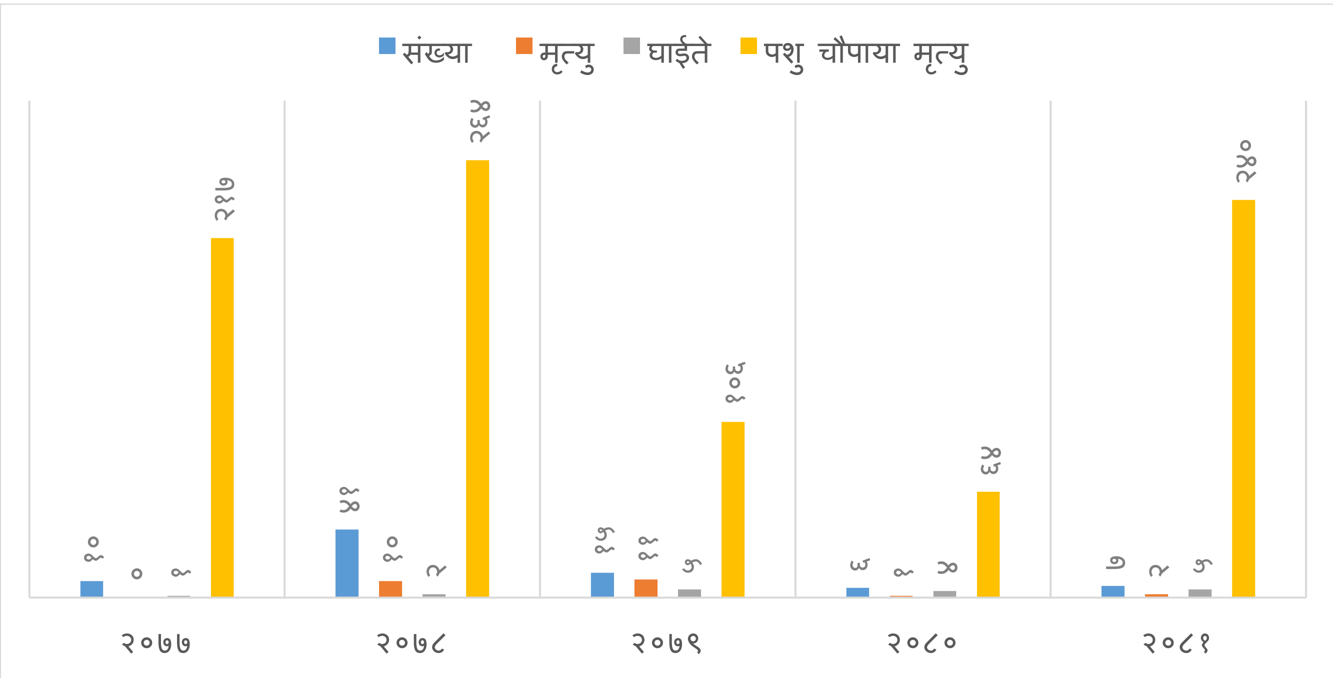

चित्र नं. १ जुम्ला जिल्लाको विगत ५ वर्षमा घटेका मनसुनजन्य विपद्को घटना र सोको क्षति

३.३ यस वर्षको मौसम पूर्वानुमान :

नेपाल सरकार
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
हावापानी विज्ञान महाशाखा (हावापानी विश्लेषण शाखा)

मितिः २०८२/०२/०७

मनसुन ऋतु (1st June – 30th September 2025) को हावापानी आँकलन
(१८ जेठ - १४ असोज, २०८२)

सारांशः
जेठ १८ देखि असोज १४ सम्मको चार महिनाको मनसुन ऋतुमा देशका अधिकांश स्थानमा सरदर भन्दा बढी वर्षा हुने सम्भावना रहेको छ। अधिकतम तापक्रम र न्यूनतम तापक्रम समेत देशभर सरदर भन्दा बढी रहने सम्भावना रहेको छ।

बर्षाको आँकलनः
यस मनसुन ऋतुमा देशका अधिकांश स्थानमा सरदर भन्दा बढी वर्षा हुने सम्भावना रहेको छ (चित्र १)। कर्णाली प्रदेशको पूर्वी भू-भाग, लुम्बिनी प्रदेशको उत्तरी भू-भाग र गण्डकी प्रदेशको अधिकांश भू-भागमा सरदर भन्दा बढी वर्षा हुने संभावना ५५% देखि ६५% रहेको छ भने सुदुरपश्चिम प्रदेशको दक्षिणी भू-भाग, लुम्बिनी प्रदेशको पश्चिमी भू-भाग, गण्डकी प्रदेशको उत्तर-पूर्वी भू-भाग, बागमती र कोशी प्रदेशको उत्तरी भू-भागमा सरदर भन्दा बढी वर्षा हुने संभावना ४५% देखि ५५% रहेको छ। त्यसैगरी मधेश प्रदेशका पूर्वी तथा दक्षिणी भू-भागमा सरदर वर्षा हुने सम्भावना ३५% देखि ४५% रहेको छ भने देशका बाँकी भू-भागमा सरदर भन्दा बढी वर्षा हुने सम्भावना ३५% देखि ४५% रहेको छ।

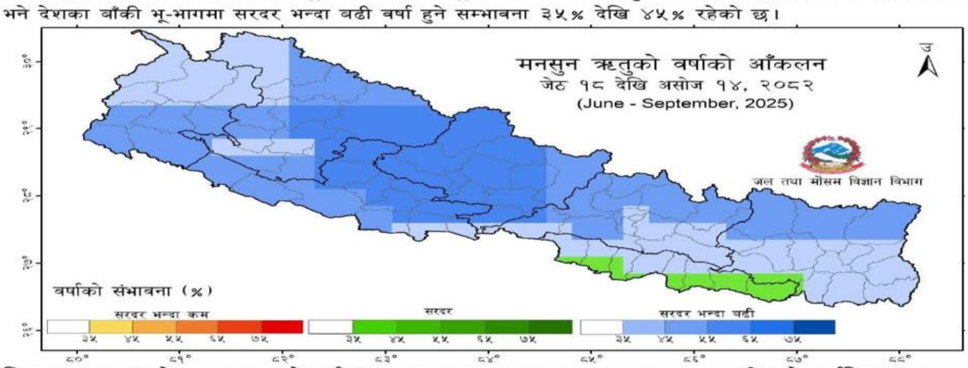

चित्र १: २०८२ को मनसुन ऋतुको वर्षा (सरदर भन्दा कम वा सरदर वा सरदर भन्दा बढी) को सर्वाधिक सम्भावना (highest probability) (%)

अधिकतम तापक्रमको आँकलनः
अधिकतम तापक्रम देशभर सरदर भन्दा बढी हुने सम्भावना रहको छ (चित्र २)। सुदुरपश्चिम प्रदेशको उत्तर-पूर्वी भू-भाग, कर्णाली प्रदेशको उत्तरी भू-भाग, लुम्बिनी प्रदेशको उत्तरी भू-भाग, गण्डकी प्रदेशको पश्चिमी भू-भाग, मधेश प्रदेशको पश्चिमी भू-भाग र बागमती प्रदेशको मध्य भू-भागमा सरदर भन्दा बढी अधिकतम तापक्रम रहने संभावना ५५% देखि ६५% रहेको। त्यसैगरी मधेश प्रदेशको पूर्वी भू-भाग र गण्डकी प्रदेशको मध्य भू-भागमा सरदर भन्दा बढी रहने संभावना ३५% देखि ४५% रहेको छ र देशका बाँकी भू-भागमा अधिकतम तापक्रम सरदर भन्दा बढी हुने सम्भावना ४५% देखि ५५% रहेको छ।

पो. ब. नं. ४०६, बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल ।
फोन नं.: ४२१९०५२, ४२१५३९६, ४२५८२२४, ४२१५१३१
इमेल: info@dhm.gov.np
वेबसाइट: www.dhm.gov.np

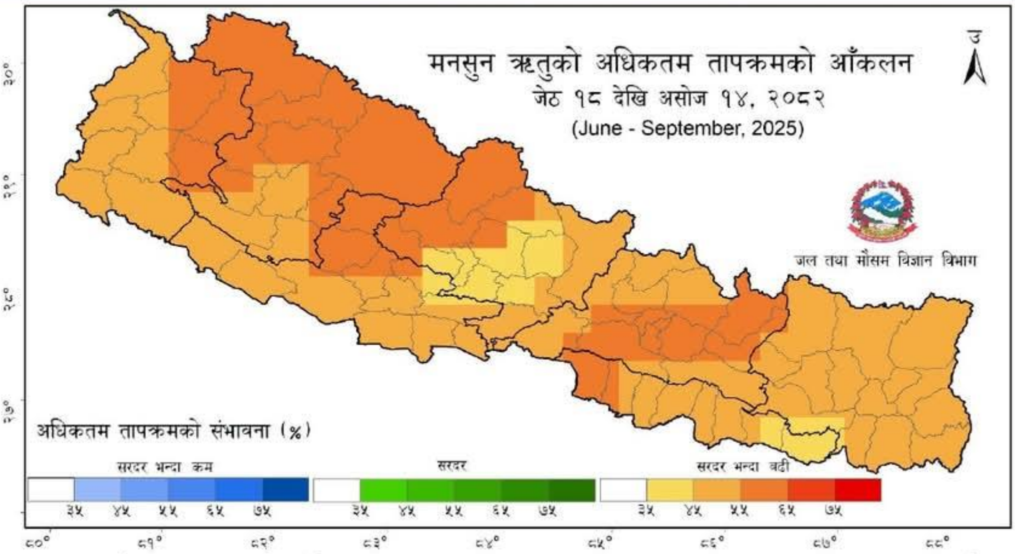

चित्र २: २०८२ को मनसुन ऋतुको अधिकतम तापक्रम (सरदर भन्दा कम वा सरदर वा सरदर भन्दा बढी) को सर्वाधिक सम्भावना (highest probability) (%)

न्यूनतम तापक्रमको आँकलनः

न्यूनतम तापक्रम देशभर सरदर भन्दा बढी हुने सम्भावना रहेको छ (चित्र ३)। कर्णाली र बागमती प्रदेशका अधिकांश भू-भाग, लुम्बिनी प्रदेशको मध्य भू-भाग, मधेश प्रदेशका पश्चिमी भू-भाग र कोशी प्रदेशको तराई भू-भागमा न्यूनतम तापक्रम सरदर भन्दा बढी हुने सम्भावना ५५% देखि ६५% रहेको छ। त्यसैगरी सुदुरपश्चिम प्रदेशको दक्षिण-पश्चिमी भू-भाग, गण्डकी प्रदेशको उत्तर-पूर्वी भू-भाग र कोशी प्रदेशको उत्तरी भू-भागमा न्यूनतम तापक्रम सरदर भन्दा बढी हुने सम्भावना ३५% देखि ४५% रहेको छ भने देशका बाँकी भू-भागमा न्यूनतम तापक्रम सरदर भन्दा बढी हुने सम्भावना ४५% देखि ५५% रहेको छ।

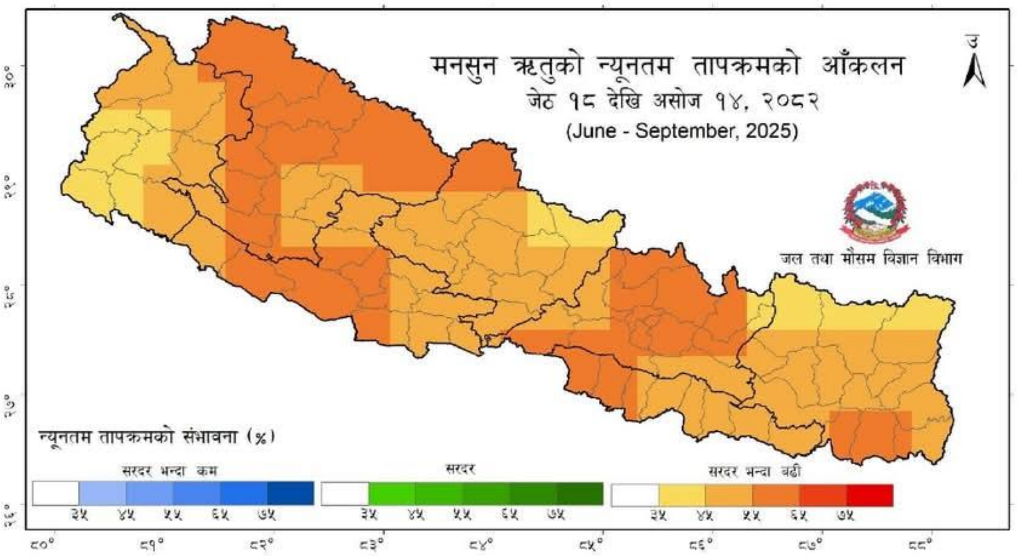

चित्र ३: २०८२ को मनसुन ऋतुको न्यूनतम तापक्रम (सरदर भन्दा कम वा सरदर वा सरदर भन्दा बढी) को सर्वाधिक सम्भावना (highest probability) (%)

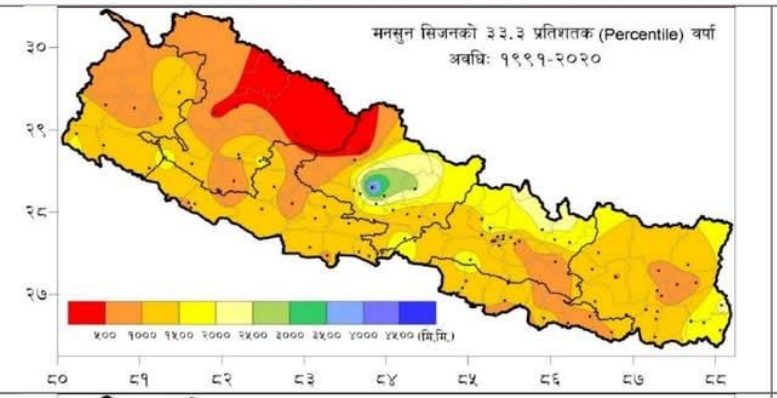

चित्र ११: सन् १९९१-२०२० को मनसुन ऋतुको ३३.३ प्रतिशतक वर्षा। कुनै पनि स्थानमा, चित्रमा देखाइएको भन्दा कम वर्षा भएमा सरदर भन्दा कम वर्षा भएको मानिन्छ।

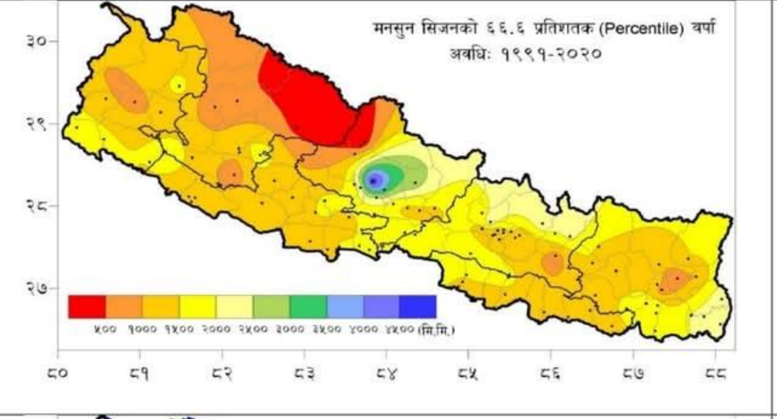

चित्र १२: सन् १९९१-२०२० को मनसुन ऋतुको ६६.६ प्रतिशतक वर्षा। कुनै पनि स्थानमा, चित्रमा देखाइएको भन्दा बढी वर्षा भएमा सरदर भन्दा बढी वर्षा भएको मानिन्छ।

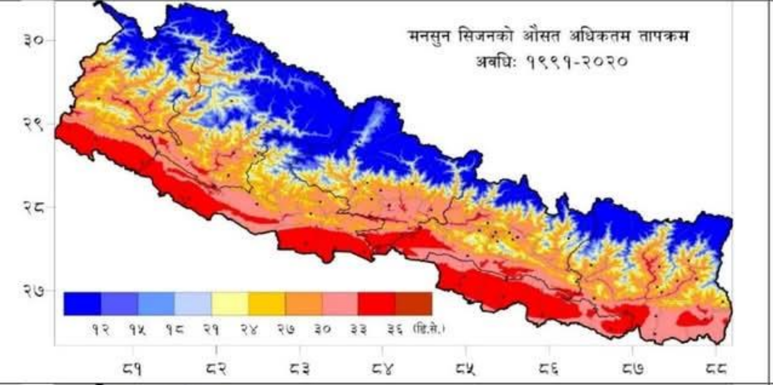

चित्र १३: सन् १९९१-२०२० को मनसुन ऋतुको औसत अधिकतम तापक्रम। कालो सानो गोलाकार संकेतले मौसम मापन केन्द्र जनाउँदछ।

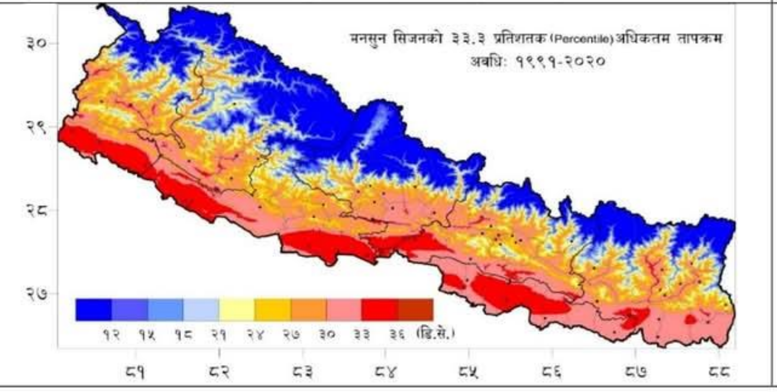

चित्र १४: सन् १९९१-२०२० को मनसुन ऋतुको ३३.३ प्रतिशतक अधिकतम तापक्रम। कुनै पनि स्थानमा, चित्रमा देखाइएको भन्दा कम अधिकतम तापक्रम भएमा सरदर भन्दा कम अधिकतम तापक्रम भएको मानिन्छ।

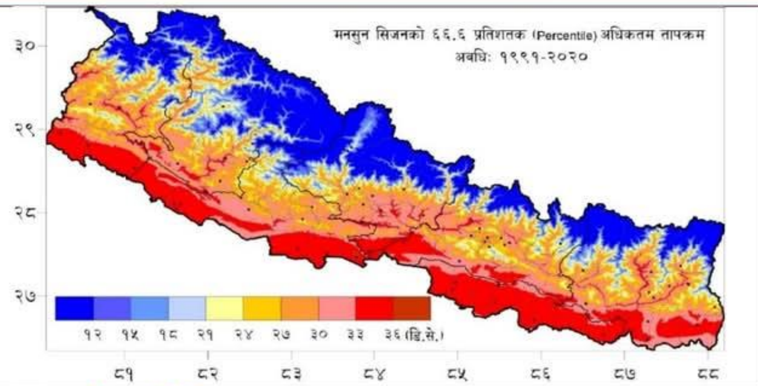

चित्र १५: सन् १९९१-२०२० को मनसुन ऋतुको ६६.६ प्रतिशतक अधिकतम तापक्रम। कुनै पनि स्थानमा, चित्रमा देखाइएको भन्दा बढी अधिकतम तापक्रम भएमा सरदर भन्दा बढी अधिकतम तापक्रम भएको मानिन्छ।

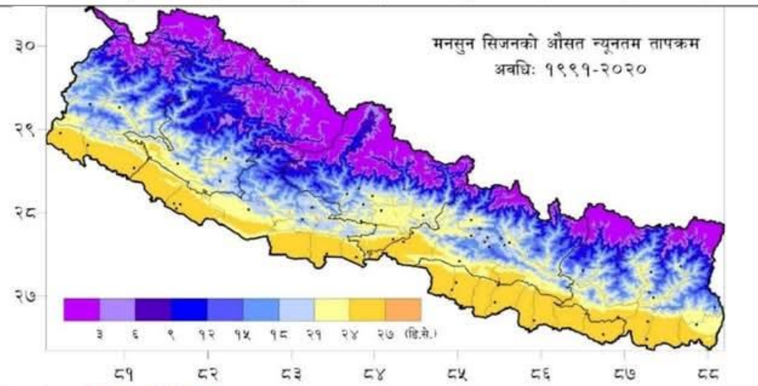

चित्र १६: सन् १९९१-२०२० को मनसुन ऋतुको औसत न्यूनतम तापक्रम। कालो सानो गोलाकार संकेतले मौसम मापन केन्द्र जनाउँदछ।

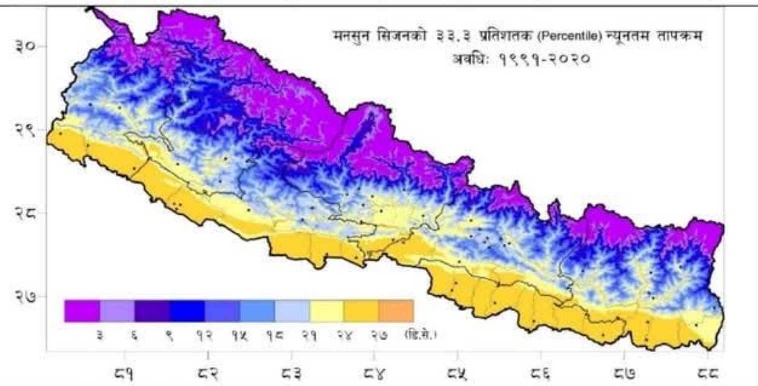

चित्र १७: सन् १९९१-२०२० को मनसुन ऋतुको ३३.३ प्रतिशतक न्यूनतम तापक्रम। कुनै पनि स्थानमा, चित्रमा देखाइएको भन्दा कम अधिकतम तापक्रम भएमा सरदर भन्दा कम न्यूनतम तापक्रम भएको मानिन्छ।

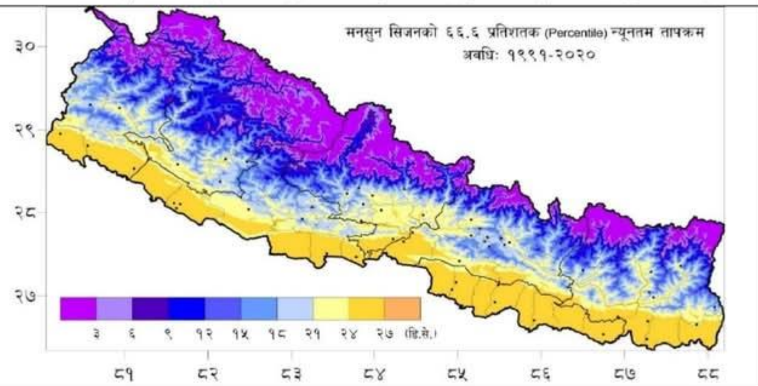

चित्र १८: सन् १९९१-२०२० को मनसुन ऋतुको ६६.६ प्रतिशतक न्यूनतम तापक्रम। कुनै पनि स्थानमा, चित्रमा देखाइएको भन्दा बढी अधिकतम तापक्रम भएमा सरदर भन्दा बढी न्यूनतम तापक्रम भएको मानिन्छ।

३.४ मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना २०८१ को समिक्षा र सिकाई

जुम्ला जिल्लामा मनसुनको समयमा घट्न सक्ने विपद् घटनाहरुको जोखिम न्यूनीकरणका लागि पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी एवम् समन्वयात्मक ढंगले संञ्चालन गर्नका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना २०८१ अनुमोदन गरि कार्यान्वयनका लागि सम्पूर्ण निकायलाई मार्गदर्शन प्रदान गरेसंगै जिल्लामा मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका योजना अगाडी बढ्न थाले । जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरु, सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरु, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंञ्चालन केन्द्र लगायत सम्पूर्ण स्थानीय तहहरु आ-आफ्नो विषयक्षेत्रसंग सम्बन्धित रही जनशक्ति लगायत बन्दोबस्तीका लागि अग्रसर भए ।

वि.सं. २०८१ सालमा घटेका मुख्य घटना चट्याङ्गबाट २ जनाको मृत्यु भयो । त्यसैगरि यो वर्ष जम्मा ७ वटा मनसुन विपद्का घटनाहरुबाट २ जना मृत्यु र ५ जना घाईते भए भने त्यस्तो उल्लेखनीय आर्थिक क्षति भएको देखिदैन ।

विगतको मनसुनजन्य विपद्का घटनाहरुबाट विपद् उद्धार सामाग्रीहरु प्रयोग गर्न उपयुक्त छन छैनन् चेकजाँच गरि अध्यावधिक गर्ने विषयमा सम्बन्धित सरोकारवाला निकाय चनाखो हुनुपर्ने देखियो । साथै आपत्कालीन समयमा मानिसहरु भेला हुनका लागि खुल्ला क्षेत्र, अस्थायी पठन पाठनका लागि वैकल्पिक क्षेत्र पहिचान गर्नुपर्ने अनुभव गरियो । मनसुनजन्य विपद्का दृष्टिले जोखिमयुक्त भनि पहिचान भएका क्षेत्रका लागि आवश्यक पर्ने पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका सामाग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्नुपर्ने बुझाई रह्यो ।

३.५ खुल्ला स्थानको पहिचान र उपयोग

जुम्ला जिल्ला विपद्का घटनाहरुबाट अछुतो रहेको छैन । बाढी पहिरो, भुकम्प, आगलागि जस्ता विपदका घटनाहरुको समयमा आपत्कालीन आश्रयस्थलको लागि खुल्ला स्थानको अति महत्वपुर्ण भुमिका रहेको हुन्छ ।

क) चन्दननाथ नगरपालिका

सि.नं.	खुला स्थानको नाम	खुला क्षेत्र रहेको वडा	कै.
१.	टुँडिखेल	४	
२.	राजासिम खेलमैदान	५	
३.	चेरे चौर	३	
४.	धिमीचौर	३	
५.	बसपार्क छिना सिम	६	
६.	कार्तिकस्वामी विद्यालय क्षेत्र बाहिर	६	

७.	मिचा चौर	७	
८.	द्यार चौर) जनन्योति मा.वि(.	१०	
९.	लाग्नाचौर	१०	
१०.	धुपिढुस्का विद्यालय मैदान	९	

ख) कनकासुन्दरी गाउँपालिका

सि.नं.	खुला स्थानको नाम	खुला क्षेत्र रहेको वडा	कै.
१.	सिप्टि चौर	१	
२.	रोत चौर	२	
३.	काँफल चौर	३	
४.	मन्जाउ चौर	४	
५.	लासिपाटन चौर	५	
६.	गोरुचौर	६	
७.	खिच्चने चौर	७	
८.	काफल चौर ,बोके चौर	८	

ग) सिँजा गाउँपालिका

सि.नं.	खुला स्थानको नाम	खुला क्षेत्र रहेको वडा	कै.
	मालिका माधापा .वि.		
	चंकु चाँगा खेलकुद मैदान		
	त्रिवेणी चौर र गैरीमुल		
	दहचौर र बारे खेल मैदान		
	फोई चौर र छालाचौर		

	दात र दिलौरीचौर		

घ) हिमा गाउँपालिका

सि.नं.	खुला स्थानको नाम	खुला क्षेत्र रहेको वडा	कै.
१.	देवारगाउँ टापु	१	
२.	फुल चौर	२	
३.	राहदेव मा.वि.चौर	४	
४.	वाविरा थान चौर	४	
५.	बाजागाडा पारि चौर	५	
६.	कलाफू ज्यूला	६	
७.	ऐडाकोट रंगशाला	६ र ७	
८.	सिम्कोट चौर	७	
९.	मागलगाईने चौर	७	

ङ) तिला गाउँपालिका

सि.नं.	खुल्ला स्थानको नाम	खुला क्षेत्र रहेको वडा	कैफियत
१	सिता मा. वि. रारालिही, महादेव आ. वि. बाईसथाप्ला, दहचौर ।	१	
२	भुगेडी विद्यालय, भैयरदेवी स्थान, रुमपाट।	२	
३	कुडारी बजारको खाँडे खोला खेल मैदान,दानीबाडा टापु दानीबाडा, महादेव थान थापागाउँ,सरस्वती मा.वि. कुडारी फायलबाडा र जग्ननाथ महावै चौर स्याला लुम्सेरा।	३	

४	तरापी, तारागाउँ, पुरुकाँध दहचौर, गाडापारी नाभीडाँडा, सेतीबाडा मा.वि ।	४	
५	ढिमकोट भुतमारे, डुङ्ग्रीको धुपीनाउला चुलाकोटको मानचौरा र खोली गाउँ थाप्ला माथि ।	५	
६	माल्चीना चौर, रिपी स्कुल, सुडी विद्यालय जनजागृती मा.वि. घोडे ।	६	
७	बुनधारा, चौद, पारिबेन्ना मडापोला गुठी र तुले बेन्ना ।	७	
८	राहदेव , लिम्भी, देउथान र डाबा ।	८	
९	डुसिल्या चौर राँसा मालापानी, आ वि ढिपु, भोल्या चौर तल्लो खोप्री तथा माथिल्लो खोप्री	९	

च) गुठिचौर गाउँपालिका

सि.नं.	खुला स्थानको नाम	खुला क्षेत्र रहेको वडा	कै.
१.	देवारगाउँ टापु	१	
२.	महतारा चौर	१	
३.	पंचकोशी आ.वि.को चौर	२	
४.	गुठिचौर	२	
५.	सिमाचौर	३	
६.	धवलमुडी	४	
७.	शहिद पार्क	५	

छ) कनकासुन्दरी गाउँपालिका

सि.नं.	खुला स्थानको नाम	खुला क्षेत्र रहेको वडा	कै.
१.	सिप्टीचौर	वडा नं. १	

२.	रोतचौर	वडा नं. २	
३.	काफलचौर	वडा नं. ३	
४.	मनजाउँचौर	वडा नं. ४	
५.	लासीपाटनचौर	वडा नं. ५	
६.	गोरुचौर	वडा नं. ६	
७.	खिच्चनेचौर	वडा नं. ७	
८.	काफलचौर, बोकेचौर	वडा नं. ८	

ज) जिल्लामा रहेका हेलिप्याड विवरण

क्र.स.	स्थानीय तह	वडा नं.	हेलिकप्टर वस्न सक्ने स्थान
१	चन्दननाथ नगरपालिका, जुम्ला	२	नं. २४ बाहिनी
२	चन्दननाथ नगरपालिका, जुम्ला	१	नन्दावक्स गण (नेपाली सेना)
३	चन्दननाथ नगरपालिका, जुम्ला	१	जुम्ला एयरपोर्ट

३.६ जुम्ला जिल्लाको बाढी पहिरो अति जोखिम प्रभावित क्षेत्रहरुको नक्साङ्कन

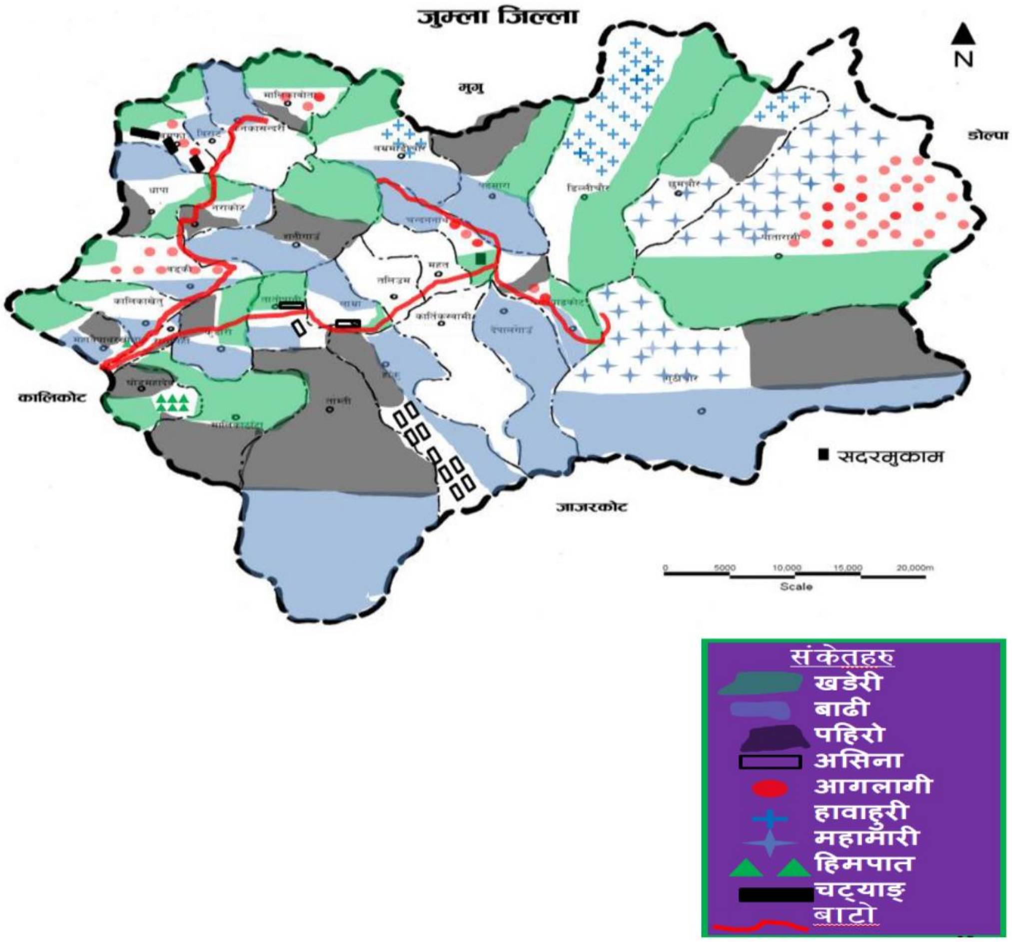

४. विपद् परिदृश्य तथा योजना अवधारणाहरुः

विभिन्न प्रकारका प्रकोपबाट उत्पन्न हुने विपद् बाट प्रभावित जिल्लाको सूचीमा जुम्ला पनि रहेको छ । जिल्लामा हरेक वर्ष बाढी र त्यस पछिको आपत्कालीन अवस्थाहरु, महामारी, जनावरको आक्रमण जस्ता विपद्का कारण जनधनको क्षति हुने गरेको छ । विशेषगरी बाढी र पहिरो र चट्यांगबाट वर्षेनी ठुलो जनधनको क्षति हुने गरेकाले मानवीय सहायतालाई प्रभावकारी रुपमा अघि बढाउन आवश्यक छ । त्यसैले जिल्लामा विपद्को सामना गर्ने क्षमता अभिवृद्धिका विभिन्न कार्यक्रम र योजना मध्ये आपत्कालीन समयमा मानवजीवनको रक्षा र महत्वपूर्ण सम्पत्तिको संरक्षण गर्ने उद्देश्यका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति जुम्लाले मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना (Monsoon Preparedness and Response Plan) तयार गरी जिल्लाको महत्वपूर्ण दस्तावेजको रुपमा ग्रहण गरेको छ ।

४.१ पूर्वतयारी प्राथमिकताः

- विपद्संग सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरुसंग समन्वय बैठक गर्ने ।
- जिल्लाभित्रका सबै स्थानीय तहका विपद् व्यवस्थापन समितिहरुलाई तालिम प्रदान गर्ने ।

- जिल्लाभित्रका सबै स्थानीय तहका विपद् व्यवस्थापन समितिलाइ पुनरावलोकन गरिएको द्रुत प्रारम्भिक लेखाजोखा (IRA) फारमको बारेमा अध्यावधि तथा अभिमुखिकरण गर्ने ।
- तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिहरुको विवरण/लेखाजोखा राख्ने र अध्यावधिक गर्ने ।
- विषयगत समितिहरुको नियमित बैठक गर्ने ।
- जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- पूर्वतयारीका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।
- जिल्लामा थप ६५० सेट गैरखाद्य सामाग्री व्यवस्थापनका लागि सरोकारवाला निकायमा पहल गर्ने ।
- विभिन्न प्रशिक्षण तथा अस्थाई आवास निमार्णका लागि आवश्यक आर्थिक स्रोतको खोजी गर्ने ।
- आपत्कालीन कोषमा वृद्धि गर्ने ।
- इन्धनको पर्याप्त भण्डारण गर्ने ।

५.जनशक्ति, स्रोत र सामग्री

५.१ जिल्लास्थित आपतकालिन कार्यसंञ्चालन केन्द्रको बिवरण :

सि.न	निकाय तथा अवस्थिति	सम्पर्क ब्यक्ति	सम्पर्क नम्बर	अवस्था
१	जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र	प्रेम बहादुर रोकाया	०८७५२०५३०	**२४ सै घण्टा सञ्चालनमा रहेको**
२	मानवीय सहायता कक्ष	रामकृष्ण पाण्डे	९८५८३२२२१५	**सञ्चालनमा रहेको**
३	चन्दननाथ नगरपालिका	लक्ष्मीचन्द्र न्यौपाने	९८४८३०००२७	**सामान्य सामाग्री रहेको**
४	पातरासी गाउपालिका	दिप बहादुर महतारा	९८४८१६७७१६	स्थापना नभएको
५	गुठीचौर गाउँपालिका	कृष्ण धिताल	९८५८३६६८००	स्थापना नभएको
६	तातोपानी गाउँपालिका	ऋषी राज उपाध्याय	९८४९३३७७१२	सञ्चालनमा रहेको
७	हिमा गाउँपालिका	लोक प्रसाद उपाध्याय	९८४८३०२०६२	सञ्चालनमा रहेको
८	सिंजा गाउपालिका	दिपराज रोकाया	९८४८१६२१८२	स्थापना नभएको
९	कनकासुन्दरी गाउपालिका	झरना वली	९८४८३१९३११	सञ्चालनमा रहेको
१०	तिला गाउपालिका	जग बहादुर बस्नेत	९८५८३६६२६६	सञ्चालनमा रहेको

५.२ आपतकालिन बिपद व्यवस्थापन कोषको विवरण :

सि.न	निकाय	मौज्दात रकम	अवस्था	कैफियत
१	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	९,०३,०००।	तयारी अवस्थामा रहेके	नेपाल सरकारको विविध खातामा रहेको
२	चन्दननाथ नगरपालिका विपद् व्यवस्थापन कोष	२२०००००।	कोषमा रहेको	
३	पातरासी गाउपालिका	५०००००।	कोषमा रहेको	
४	गुठीचौर गाउँपालिका	८०००००।	कोषमा रहेको	
५	तातोपानी गाउँपालिका	७५०००००।	कोषमा रहेको	

६	हिमा गाउँपालिका	५०००००।	कोषमा रहेको	
७	सिंजा गाउपालिका	८६७०००।	कोषमा रहेको	
८	कनकासुन्दरी गाउपालिका	२००००००।	कोषमा रहेको	
९	तिला गाउँपालिका	४५२३५३।	कोषमा रहेको	
जम्मा रकम		**१,५७,२२,३५३।**		

५.३ भण्डारण कक्ष

क्र.स.	भण्डारण कक्ष रहेको निकाय	स्थान	भण्डारण क्षमता	हाल भएको सामाग्री विवरण/अवस्था	कैफियत
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/DEOC	खलंगा	६० टन	खोज तथा उद्धार सामाग्रीहरु	
२	नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनि लिमिटेड, जुम्ला	खलंगा	५०० टन	२३०० क्वीन्टल	खाद्यान्न मौज्दात
३	साल्ट ट्रेडिङ, जुम्ला	खलंगा	२०० टन	६९९ क्वीन्टन	नुन मौज्दात
४	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जुम्ला	खलंगा	१००० टन	३० परिवार	गैरखाद्य सामाग्री

५.४ परिचालन हुने क्षमता :मानवीय श्रोत (तालिम प्राप्त जनशक्ति)

दक्ष जनशक्तिको विवरण	प्राथमिक उपचारक	विपद् जोखिम तालिम दिन सक्ने व्यक्ति	खोज तथा उद्धार गर्न सक्ने	पूर्व सूचना प्रणालमा तालिम प्राप्त व्यक्ति	डि.डि. आर.टी	स्वयं सेवक	कैफियत
रेडक्रस	१५	८	११	२४	५	६० जना	
जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र		१ जना	१		०	०	
जिल्ला प्रशासन	०	१	०	० ०	०	०	
नेपाल प्रहरी	१	२३	२३	०	०	५०	
सशस्त्र प्रहरी	२	१५	१५	०	०	०	
नेपाली सेना	६५०	३६	६५०	०	०	०	
कर्णाली प्रदेश प्रहरी विपद् व्यवस्थापन गुल्म, जुम्ला	१	२८	२८	०	०	०	
पेश नेपाल	०	५	०	३	०	३०	
किर्डाक नेपाल	३	१२	०	०	०	२२	
चन्दननाथ नगरपालिका	२४	५	१५	१८	२	४०	
तातोपानी गाँउपालिका	०	०	६६ जना क्याडे	०	०	०	
तिला गाउँपालिका	०	०	०	०	०	२	तालिम प्राप्त जनशक्ति नभएको

सिँजा गाउँपालिका	०	०	०	०	०	०	तालिम प्राप्त जनशक्ति नभएको
कनकासुन्दरी गाउँपालिका	०	०	०	०	०	०	तालिम प्राप्त जनशक्ति नभएको
हिमा गाउँपालिका	०	०	०	०	०	०	तालिम प्राप्त जनशक्ति नभएको
गुठीचौर गाउँपालिका	०	०	०	०	०	०	तालिम प्राप्त जनशक्ति नभएको
पातरासी गाउँपालिका	०	०	२	०	०	०	तालिम प्राप्त जनशक्ति नभएको

५.४ प्रतिकार्य सामाग्री विवरण

क) जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र

सि .न.	सामानको नाम	संख्या	कै.
१	बेल्चा	३० थान साबुत	१० थान बिड नभएको
२	साबेल ठुलो	१ थान	
३	साबेल सानो	५ थान	
४	स्ट्रेचर	१० थान	
५	लाईफ ज्याकेट	६ थान	
६	मेघा फोन	५ थान	
७	अक्सिजन सिलिण्डर	१ थान	
८	रोब	१ थान	
९	लाईन डोरी	१ थान	
१०	रबर ट्यूब	७ थान	

११	हाईड्रोलिक पम्प	३ थान	
१२	बोल्ड कटर	१ थान	
१३	फायर स्ट्रिङगेसर	५ थान	
१४	म्याट्रेक्स	१० थान	
१५	फायर भर्याङ	३ थान	
१६	बन्चरो	२ थान	
१७	फरुवा	१ थान	
१८	लेदर फायर सुट	१ थान	
१९	त्रिपाल	१ थान	
२०	टेण्ट	१ थान	
२१	First Aid box	३ थान	
२२	लक क्याराबिन	१० थान	
२३	ट्राफिक ज्याकेट	१५ थान	
२४	पुल्ली घिर्नी	५ थान	
२५	बाल्टी	३ थान	
२६	हाते आरा	३ थान	
२७	फलामे छिना	८ थान	
२८	घन	४ थान	
२९	Hammer	१२ थान	
३०	कोदालो	१ थान	
३१	Sefty Visibility Jacket	७५ थान	
३२	Eye Glasses	५० थान	
३३	Sefty Helmet	१३० थान	
३४	Water boot	१०० थान	

३५	Sefty Gloves	१० थान	
३६	सेनिटाईजर	९ पेटी	

ख) नेपाल रेडक्रस सोसाईटी

S.No.	Description	Unit	Qty.
1	Safety Helmet	No.	19
2	Crowbar	No.	6
3	Pry-bar	No	6
4	Shovel (With handle)	No.	6
5	Pick (With handle)	No.	6
6	Bucket (5 Liter capacity) metal	No	18
7	Spray Paint (Orange /red Colour)	Can	1
8	Head Light	No.	18
9	Hammer (Clow Hammer)	No.	3
10	Wire Cutter	No.	2
11	Hack Saw With Blade	No.	3
12	Rain Coat	Pcs	14
13	Gum Boot	Pair	18
14	Working Gloves	Pair	18
15	Mask (3 layer)	No.	18
16	Rescue Rope cotton (10-12mm	Coil	3
17	Whistle	No	18
18	Visibility jacket	No	18
19	Tin Trunk	No	3
20	Bag Pack	No	9
21	Tumlet (Water Bottle)	No	6
22	Multy purpose Knife	No	2
23	First Aid Bag (Big)	No.	3

24	Streture	No	6

ग) आपत्कालीन गोदाम केन्द्र

SN	Item Description	Qty	S.N.	Item Description	Qty
1	MSU, wareh, soft wall, 10x32 ALU, OB Wiik/10*24, With set	2	36	Folding Chair	10
2	Pallet jack Hand Manual Forklift 1000Kg capacity	1	37	Cabinet , Filing	1
3	Empty Container 20 foot	4	38	Table folding	4
4	Plastic Pallets	100	39	Dustbin	2
5	Fumigation Sheet (15*30)	2	40	Spiral Note Book A5	20
6	Hand Pallet jack - 3000 kg/ instead 1000 kg	1	41	Stapler Pin no.24/6	5
7	Prefab – kitchen	1	42	Board Marker Snowman	10
8	Ablutions Prefab with accessories	1	43	Calculator MJ 120 Casio	5
9	Prefab – office	2	45	White Board with Stand	1
10	Medicine Kit (First aid bag icine)	4	46	Clip board file	20
11	Toolkits for prefab	1	47	Battery AAA, Maxell	20
12	Aircond for office /living unit	2	48	Battery AA, Maxell	20
13	Generator 16 kva (Wheel Movement)/8KVA	1	49	Water Tank 1000Ltrs	1
14	Fuel Bladder with set 7500 ltrs - includes, pump, pipes etc	1	50	Fobers, Water Purifier Machine	1
15	Fuel dispenser	1	51	Water boiler	1
16	Individual Kit (GO BAG)	4	52	Forks	4
18	Ladders	2	53	Spoons	4
19	Weighing scales 300 kg	1	54	Knives	4
20	Sewing machine	1	55	Tea Cups	4
21	Tarpauline (4*6 m)	10	56	Plates melamine (big size)	5
22	Labour Shoes-Pair	10	57	Cooking pots (pressure cooker 5 ltr)	1
23	Labour Helmet	10	58	Cooking pots (Aluminium Dekchi 10ltrs)- 12 Inch diameter with lid	1
24	Workers Dress	10	59	Pans (Frying pan 32cm) with lid	1
25	Rain Suit	20	60	Portable gas cooking stove (Indian two burner)	1
26	4.5 Kg. Fire Extinguisher (EVERSAFE)	4	61	100 L Refrigerator LG	1
27	9 Kg. ABC Fire Extinguisher	2	62	Water Bucket- 20 Lit	5
28	Fire Extinguisher 50 KG	1	63	Water bucket with Tap & Lid (20-25ltrs)	1
29	Spade with Varnish Ash and Grip	5	64	Water bucket (15 litre no lid)	1
30	Shovel	1	65	Plastic Water mug 1 litre	1
31	Brooms	2	66	Toilet Soap Bar 75-85 Gram)	5
32	Gloves	100	67	Plastic water basin	1
33	Identity Card Holder	20	68	Liquid Soap, dettol	5
34	Safety Belts	2	69	Lypsol antiseptic	11

35	Prolypopelene Rope 8 mm	2	70	Toilet paper (packet	4

घ) नेपाली सेना, देविदत्त गण

सि.न	विवरण	एकाई	भएको	थप आवश्यक पर्ने	कै.
1	सेप्टी हार्नेस	गोटा	5	5	
2	जुमर	गोटा	6	4	
3	क्याराविना	गोटा	9	1	
4	डबल पुल्ली	गोटा	4	6	
5	क्रो वार	गोटा	5	5	
6	वायर कटर	गोटा	2	3	
7	ब्याटन स्टिक	गोटा	1२	8	
8	ब्याटन सिल्ड	गोटा	13	7	
9	वाटर पम्प व्याग	गोटा	2	8	
10	फेस माक्स	गोटा	8	–	
11	केस ब्याटन सुट	गोटा	11	9	
12	ट्राफिक भेष्ट	गोटा	5	15	
13	डाईनामिक रोप	मिटर	–	200	
14	स्टाटिक रोप	मिटर	–	२00	
15	Rescue Throw Bags	गोटा	-	5	
16	Prussic Chord	गोटा	–	5	
१७	Figure Eight Carabineer	गोटा	–	5	
१८	Concrete cutter	गोटा	-	५	

ङ) नेपाल प्रहरी

स्थानिय तहको नाम	नजिकको प्रहरी ईकाई	नजिकको प्रहरी ईकाईबाट नपा.गापा सम्मको दुरी	प्रहरी ईकाइ संग भएका विपद् उद्धारका सामाग्रीहरु

चन्दननाथ नगरपालिका	जिल्ला प्रहरी कार्यालयत जुम्ला	७०० मि.	हेण्ड लाईट ५ थान First aid kit box ५ थान सेफ्टि हेल्मेट २० थान गम बुट १० थान फलामको बाल्टिन १० थान सावेल १५ थान घन ५ थान बेल्चा २० थान गैटि २० थान बन्चरो ५ थान ट्यूव ब्यारिङ ३ थान स्टेचर ५ थान लाईन डोरी ५ रोल पानी बर्षादी २० थान फरुवा १० थान हंसिया ५ थान आरा ५ थान पंजा २० थान
तातोपानी गाउँपालिका	प्रहरी चौकी लिताकोट जुम्ला	२०० मि.	पानी वुट ३ जोर हेल्मेट ४ -थान पलाष्टिक पञ्जा ३ जोर स्टेचर १ थान गैटी १- थान हेम्वर १ – थान
तिला गाउँपालिका	प्रहरी चौकी रारालिही जुम्ला	५०० मि.	सावेल १- थान पानी वुट ३ जोर हेल्मेट ५- थान पलाष्टिक पञ्जा ३ जोर स्टेचर १ थान' गैटी १-थान
हिमा गाउँपालिका	अस्थाई प्रहरी पोष्ट जुगाड जुम्ला	५०० मि.	पानी वुट ३ जोर हेल्मेट ५ -थान पलाष्टिक पञ्जा ३ जोर स्टेचर १ थान गैटी १-थान

सिंजा गाउँपालिका	प्रहरी चौकी नराकोट (क) जुम्ला	५० मि.	सावेल १- थान पानी वुट ३ जोर हेल्मेट ५- थान पञ्जा ३ जोर स्टेचर १ थान' गैटी १-थान
कनकासुन्दरी गाउँपालिका	प्रहरी चौकी गोठिज्युला जुम्ला	२०० मि.	पानी वुट ३ जोर हेल्मेट ५- थान पञ्जा ३ जोर स्टेचर १ थान' गैटी १-थान हतौडी १ –थान
पातारासी गाउँपालिका	प्रहरी चौकी डिल्लीचौर जुम्ला	५०० मि.	पानी वुट ३ जोर हेल्मेट ५ -थान पलाष्टिक पञ्जा ३ जोर स्टेचर १ थान गैटी १-थान सावेल १- थान
गुठिचौर गाउँपालिका	प्रहरी चौकी झारज्वाला जुम्ला	५० मि.	सावेल १- थान पानी वुट ३ जोर हेल्मेट १० थान पलाष्टिक पञ्जा ३ जोर स्टेचर १ थान' गैटी १-थान

च) सशस्त्र प्रहरी बल

सि.नं.	सामाग्रिको विवरण	भएको	आवश्यक थप सामाग्री	संख्या
1.	Telescope Ladder (3.8)	1 pic	Fire Rake	10
2.	Rescue Torch Light Model: DT 600 A	2 pic	Petrol Balte	5-Apr
3.	Throw Bag	1 pic	Fire Gloves	20
4.	Fire Swatter	6 pic	Tourch	5
5.	Fire Rake M Gela Brand	2 pic	Line Rope	20
6.	SRI Brand Fire Blanket 4×6	2 pic	Fire Aix	5
7.	6 kg SRI Brand ABC Stored pressure type fire extinguishers	2 pic	Fire Bal	5
8.	Chain saw Gasoline	1 pic	Face Mask	10

9.	Rescue Rope static Bella Brand	100 mtr	Fire Lens	30
10.	Rescue Rope Dynamic Bella Brand	100 mtr	Rope Dynamic Statics	2
11.	Helmet Mercury Group Bella Brand	2 pic	Pully	5
12.	Rappelling mitten Bella Brand	2 pic	Life Buy	2
13.	Auto Lack Carabineer Bella Brand	2 pic	Water boot	20
14.	Figure 8 carabineer Bella Brand	2 pic	Fire Shulter	5
15.	Seat Harness	2 pic	Life Jacket	15
16.	Life Jacket Nepal Made	5 pic	Water Can	10
17.	Ascension Right Handed Rope clamp Pretzel Brand	1 pic	fire extinguishers (10 kg)	15 पिस
18.	Flat Slings (prussic) 18 mm 150 cm Bella Brand	1 pic	fire ball	20 पिस
19.	Fire Aluminized Proximity Suit	2 Pic	Jummer	4 पिस
20.	Petrol Chain Saw	1 pic	Prusick	5
21.	Four Stroke Power Cutter (Rotary Rescue Saw)	1 pic	Fire Bucket	10
22.	Electric Chain Saw	1 pic	Rock Helmet	10
23.	Bolt Cutter	1 pic	स्ट्रेचर	2
24.	Rotary Hammer Drill	1 pic	Chest Hearness	10
25.	Demolition Hammer	1 pic	Swimming Helmet	10
26.	Collapsible Ladder	1 pic	Fire Sweter	5
27.	Hydraulic Hand Operated	1 pic	Throw Bag	5
28.	Rescue Helmet	4 pic	पि.टि.जत्ता	30
29.	Mitten Gloves	3 pic	First Aid Box	4
30.	Reciprocating Saw	1 pic	Ded body Bag	10
31.	Reciprocating Saw"	1 pic	रेनकोट	30
32.	Spare blade 6"	30 pic		
33.	Spare blade 9"	30 pic		
34.	Spare blade 12"	30 pic		
35.	Folding stretcher	1 pic		
36.	पिग	10 pic		
37.	सावेल	10 pic		
38.	ट्यूव	2 Pic		
39.	स्ट्रेचर	2 Pic		
40.	फस्ट एड बक्स	2 Pic		
41.	गल	2 Pic		
42.	बन्चरो	1 Pic		
43.	फरुवा	5 Pic		
44.	हसियाँ	15 Pic		
45.	आल्मुनियम बाल्टी	10 Pic		
46.	घन	2 Pic		

47.	हतौडा	2 Pic		

छ) जिल्ला स्थित स्थानीय तहमा रहेका विपद् सामाग्री

१. चन्दननाथ नगरपालिका

सि.नं.	सामाग्रीहरुको विवरण	सामाग्री संख्या
१.	बेल्चा	६ वटा
२.	हेल्मेट	७ वटा
३.	पञ्जा	५ वटा
४.	बुट/जुत्ता	३ जोर र ५ जोर
५.	स्टेचर	३ वटा
६.	रेनकोट	४ वटा
७.	स्प्रे पेन्ट	३ वटा
८.	Fire Extinguisher	१ वटा
९.	Heavy lift Air Bag	१ वटा
१०.	डोरी नाईलन	२ रोल २०० मिटर
११.	साउण्ड सिष्टम	१ वटा
१२.	लाईफ ज्याकेट	३ वटा
१३.	टर्च लाईट	६ पिस

२. पातारासी गाँउपालिका

क्र.स	विवरण	परिमाण
१	बेल्चा	३
२	हेल्मेट	७
३	सिटि	५

४	गम बुट	३
५	डोरी १०० मिटर	१
६	स्टेचर	८
७	कोदालो	३
८	गैटी	३
९	मेगाफोन	१
१०	स्पेयर	१
११	आगो निभाउने फाईर याक्टिन तथा सिलिन्डर	१
१२	रेनकोट	१०
१३	रेनबुट	१०
१४	टेन्ट	३
१५	ित्रपाल	१०
१६	लाईफ ज्याकेट	१०

३. गुठिचौर गाँउपालिका

सि न	विपद् सामाग्री	संख्या	कैफियत
१	एम्बुलेन्स	१ वटा	संचालनमा रहेको
२	डोजर	१ वटा	संचालनमा रहेको
३	ट्याक्टर	१ वटा	बिग्रको
४	स्टेचर	५ वटा	खरिद प्रकृयामा रहेको
५	गैटी बेल्छा र साबेल	१५/१५/१५	खरिद प्रकृयामा रहेको
६	सिटी	५ वटा	खरिद प्रकृयामा रहेको
७	डोरी	५०० मिटर	खरिद प्रकृयामा रहेको
८	होडीङ्ग बोर्डहरु	७ वटा	सबै वडामा
९	लाइफ जाकेट	५ वटा	खरिद प्रकृयामा रहेको
१०	पालहरु	१५ वटा	सबै वडाको लागि
११	घन	३ वटा	सचालनमा रहेको
१२	बन्चरो	३ वटा	सचालनमा रहेको

४. तातोपानी गाँउपालिका

सि.नं.	सामाग्रीहरुको विवरण	संख्या	कै.
१.	बेल्चा	8	
२.	गैटी	6	
३.	साबेल	11	
४.	डोरी	8	
५.	वुडकटर	1	
६.	लाईफ ज्याकेट	15	
७.	स्टेचर	5	
८.	माइक	7	
९.	फायर ज्याकेट	4	
१०.	पानी ज्याकेट	10	
११.	वाउसो	19	
१२.	पाल	2	
१३.	भर्‍याङ	2	
१४.	रेनकोट	6	
१५.	रेन बुट	20 जोर	
१६.	आरी	3	
१७.	सेफ टोपी	42	

५. तिला गाउँपालिका

सि.नं.	सामाग्रीहरुको नाम	संख्या/ईकाइ	कैफियत
१	गैटी ५ थान	५ थान	

सि.नं.	सामाग्रीहरुको नाम	संख्या/ईकाइ	कैफियत
२	काठको ह्यान्डिल	५ थान	
३	आरी	५ थान	
४	तार	५ थान	
५	डोरी	२०० मिटर	१०० मिटर मात्रै काम लाग्ने
६	स्टिल कटर	५ थान	
७	सिटि	२ पीस	
८	पंजा	७ जोडी	
९	हेलमेट	७ पीस	
१०	साबेल	७ पीस	
११	स्टेचर	५ पीस	
१२	गल	४ पीस	
१३	नाईक	१ पीस	
१४	हेडलाईट	५ पीस	
१५	म्याट्स	५ पीस	
१६	कम्बल	७ पीस	
१७	टर्चलाइट	२ पीस	
१८	सेफ्टी ज्वाकेट	१० पीस	
१९	फायर रेक	३ पीस	
२०	पावर चैन	१ पीस	
२१	प्राथमिक उपचार बक्स	३ सेट	
२२	लाइभ ज्याकेट	१५ पीस	
२३	अग्नि सुरक्षा सुट	४ पीस	
२४	बुट	१० जोडी	

सि.नं.	सामाग्रीहरुको नाम	संख्या/ईकाइ	कैफियत
२५	बन्चरो	२ पीस	
२६	बाँदर भगाउने बन्दुक	३ पीस	
२७	रेनकोट	१० पीस	

६. हिमा गाँउपालिका

सि.नं.	सामाग्रीहरुको विवरण	संख्या	कै.
१.	हेलमेट	४	
२.	बन्चरो	४	
३.	कैंची	४	
४.	पञ्जा	३ जोर	
५.	माईक	१	
६.	घन	३	
७.	छिना	२	
८.	हेक्सा बेलेट	२	
९.	ग्यास फायर	२	
१०.	स्टेचर	२	
११.	ज्याकेट	२	
१२.	सिटी	२	
१३.	कालो कपडा	१० मिटर	
१४.	बेल्चा	२	
१५.	गैटी	२	
१६.	सबल	१	

७. सिजा गाँउपालिका

सि.नं.	सामाग्रीहरुको विवरण	संख्या	कै.
१.	स्टेचर	7	
२.	डोरी	7	
३.	हेलमेट	30	
४.	भिजिविलिटी भेष्ट	30	
५.	लाईफ ज्याकेट	११	
६.	प्राथमिक उपचार सामाग्री	६	
७.	गमबुट	३५	
८.	बेल्चा	१६	
९.	साबेल	१५	
१०.	त्रिपाल	७	
११.	हाड पञ्जा	५	
१२.	रेन बुट	30 जोर	
१३.	Fire extinguisher	7	

८. कनकासुन्दरी गाँउपालिका

सि.नं.	सामाग्रीहरुको विवरण	संख्या	कै.
१.	डोरी	५ वटा	
२.	माईक	१ वटा	
३.	रेन्ची	२ वटा	
४.	रवरका चस्मा	१ बक्स	
५.	फायर ब्लाङ्केट	२ वटा	
६.	ड्रिल मेसिन	१ थान	

७.	टर्च लाईट	३ वटा	
८.	गम बुट	११ जोर	
९.	आरी	४ वटा	
१०.	हेक्सा ब्लेट	४ वटा	
११.	टुल बक्स	१ वटा	
१२.	First Aid Box	३ वटा	
१३.	Wood Cutter	१ वटा	
१४.	Fire Extinguisher	१० वटा	
१५.	लाईफ ज्याकेट	९ वटा	
१६.	स्टेचर	१३ वटा	
१७.	भर्याङ	१ वटा	
१८.	म्याट	२ रोल	
१९.	कम्बल	२५ पिस	
२०.	हेल्मेट	१ बोरा	

६. जिम्मेवारी सहितको कार्ययोजना

६.१ विषयगत जिम्मेवारीः

निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी

सि.न.	निकायको नाम	जिम्मेवार पदाधिकारी	कार्य विवरण
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	• सन्वयात्मक र नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने • खोज तथा उद्धार कार्यमा सुरक्षा निकाय समन्वयमा परिचालन गर्ने । • आवश्यकता अनुसार स्थानीय तह, प्रदेश तथा केन्द्रिय स्तरमा समन्वय (मानवीय, आर्थिक, भौतिकको लागि समन्वय)

२	जिल्ला समन्वय समिति	समन्वय प्रमुख	• समन्वयात्मक कार्यमा सहयोग गर्ने • आवास तथा पुनःर्स्थापना कार्यमा सहयोग गर्ने • स्रोत (आर्थिक, भौतिक, मानविय श्रोत) परिचालन तथा समन्वय गर्ने
३	स्थानीय तहहरु	नगरप्रमुख/अध्यक्ष	• नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने • खोज तथा उद्धार कार्यमा सुरक्षा निकाय समन्वयमा परिचालन गर्ने । • विषयगत क्षेत्रसग समन्वय गरि राहत कार्यमा सहयोग गर्ने • आवश्यकता अनुसार जिल्ला, प्रदेश तथा केन्द्रिय स्तरमा सहयोग • (मानवीय, आर्थिक, भौतिक को लागि समन्वय) • तथ्यांक व्यवस्थापन • स्रोत (आर्थिक, भौतिक, मानविय श्रोत) परिचालन तथा समन्वय गर्ने • मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने
४	सुरक्षा निकायहरु	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	• मुख्यतः खोज तथा उद्धार कार्यको नेतृत्व तथा उद्धार कार्य गर्ने । • सुरक्षा व्यवस्था गर्ने • विषयगत समितिमा रही सहयोग गर्ने
५	राजनैतिक दलहरू	दलका प्रमुखहरू	• समन्वय • स्रोत संकलनमा सहयोग • मानवीय श्रोत परिचालन गर्ने
६	जिल्ला आपतकालिन कार्य संञ्चालन केन्द्र/स्थानीय आपतकालीन कार्यसँचालन केन्द्र	सुचना व्यवस्थापन अधिकृत / विपद् सम्पर्क व्यक्ति	• सूचना संकलन, समन्वय, संप्रेशन • तथ्यांक व्यवस्थापन • विषयगत तथा स्थानीय तहसँग समन्वय
७	जिल्ला अगुवा सहयोगी निकाय (DLSA)	स्रोत केन्द्र प्रमुख	• राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संघ/संस्था तथा सरोकारवालासंग समन्वय र सहकार्य गर्ने । • स्रोतको खोजी गर्ने
८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	• गैर खाद्य सामाग्री तथा अस्थाई आवास व्यवस्थापन • आपत्कालीन आवास तथा बन्दोबस्ती (Logistic)व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने ।
९	विषयगत सरकारी कार्यालय	कार्यालय प्रमुखहरु	• विषयगत समितीमा रहि क्षेत्रगत अगुवा भूमिका निर्वाह गर्ने

			• सम्बन्धित कार्यालयको आपत्कालिन योजना निर्माण गर्ने
१०	उद्योग वाणिज्य सङ्घ	अध्यक्ष	• सुख्खा तथा तयारी खाना RTE जस्तैः चिउरा, भुजा,विस्कुट आदि, खाद्यसामग्री संकलन वितरण र व्यवस्थापनमा सघाउने ।
११	यातायात व्यवसायी संघ	अध्यक्ष	• राहात तथा उद्धार कार्यका लागि यातायातका साधनहरु र जन शक्ति उपलब्ध गराउने ।
१२	संचार माध्यम	नेपाल पत्रकार महासंघ, सञ्चारकर्मीहरु	• तथ्य र प्रभावकारी सूचना संकलन तथा सम्प्रेषण
१३	नागरिक समाज	संयोजक	• राहत तथा उद्धार कार्यमा सहयोग तथा समन्वय • मानव अधिकारको संरक्षण तथा सम्वर्द्धनमा सहयोग
१४	गै.स.स.महासंघ, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	• मानवस्रोत परिचालन गर्ने • गै.स.स. वीच समन्वय • क्षमता विकास तथा सहजिकरण कार्य गर्ने
१५	पेशागत व्यवसायी समितिहरु	अध्यक्ष	• राहत, उद्धार तथा संरक्षण कार्यमा सहयोग

६.२ मनसुन पूर्वतयारी कार्ययोजना

क) समन्वय तथा सुचना व्यवस्थापन र खोज तथा उद्धार, : ***जिल्ला प्रशासन कार्यालय : प्रमुख जिल्ला अधिकारी***

सि नं.	ीक्रयाकलाप	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समय
१	बाढी, पहिरो तथा पहिरोको जोखिममा रहेका बस्तीहरुको पहिचान गरि पुर्ब सुचना दिने र सुरक्षित रहनका संचार माध्यमबाट प्रचार प्रसार गर्ने	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• जल तथा मौसम बिज्ञान बिभाग फिल्ड कार्यालय जुम्ला • सुरक्षा निकायहरु, • जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र, • LEOC • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • सञ्चार माध्यामहरु • नेपाल टेलिकम	मनसुन शूरुहुनु पुर्ब समय देखि निरन्तर
२	सामाग्री सहित आबश्यक न्यूनतम उद्धार सामाग्री सहित खोज तथा उद्धार योजना तयारी गर्ने	• सुरक्षा निकायहरु, • खोज तथा उद्धारमा संलग्न निकायहरु	• सडक डिभिजन कार्यालय, जिसस • निर्माण व्यवसायी संघ	असारको पहिलो हप्ता
३	मनसुन पुर्बतयारी योजना तर्जुमा गरी वेभसाईटमा राखी NEOC मा पठाउने	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था • सरकारी तथा गैह्सरकारी संघ संस्था	असारको पहिलो हप्ता

सि नं.	ीक्रयाकलाप	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समय
४	जिल्ला तथा स्थानीय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रलाई सचेत अबस्थामा राख्ने	• जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र (NEOC) • प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंञ्चालन केन्द्र • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	निरन्तर
५	खाद्य तथा गैर खाद्य राहत सामाग्रीहरुको उचित भण्डारण गर्ने तथा जिल्लामा भएको भण्डारणको अनुगमन गरी अध्याधिक गर्ने	• जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनि लिमिटेड • खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण कार्यालय • उद्योग वाणिज्य संघ • विश्व खाद्य कार्यक्रम, • कृषि विकास कार्यालय	असारको पहिलो हप्ता
६	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन राहत कोषमा न्यूनतम रकम राख्ने	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• गृह मन्त्रालय • जिल्ला समन्वय समिति	निरन्तर
७	सुरक्षा निकायहरुलाई तैनाथी अबस्थामा राख्ने	• नेपाली सेना, शसस्त्र प्रहरी, • नेपाल प्रहरी • राष्टिय अनुसन्धान कार्यालय	• गृह मन्त्रालय • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	निरन्तर
८	बाढी पहिरो पुर्ब सुचना प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाउन मोवाईल फोनको डाटा लिई सुचना प्रवाह गर्ने	• जल तथा मौषम फिल्ड केन्द्र जुम्ला	• जल तथा मौसम बिज्ञान विभाग बाढी पूर्वानुमान महाशाखा • नेपाल टेलिकम	निरन्तर
९	मुख्य नदिहरुमा बाढीको बहाव मापन गरी जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रमा सुचना दिने	• जल तथा मौषम फिल्ड केन्द्र जुम्ला जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र	• जल तथा मौसम बिज्ञान विभाग बाढी पूर्वानुमान महाशाखा • नेपाल टेलिकम • राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र(NEOC) • प्रहरी चौकी • स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र	निरन्तर
१०	बिपद्को समयमा साझा फ्रिक्वेन्सी प्रयोग गर्ने	• नेपाली सेना, शसस्त्र प्रहरी, • नेपाल प्रहरी • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	• गृह मन्त्रालय • राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र(NEOC) ले समन्वय गरी उपलब्ध गराउने • स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र	मनसुनको समयमा
११	स्थानीय स्वयंसेवकहरु तयारीका लागि तालिम प्रदान गर्ने र परिचालन गर्ने	• DDMC/DEOC/leoc/DLSA	• नेरेसो, क्षेत्रगत अगुवाहरु • सबै स्थानीय तह	निरन्तर

ख). खाद्य सामाग्री : नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनि लिमिटेड

सि नं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समय
१	खाद्य सामाग्रीको मौज्दात बिवरण अध्यावधिक गर्ने	• नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनि लिमिटेड	• कृषि विकास कार्यालय, • खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय बिश्व खाद्य कार्यक्रम • उद्योग बाणिज्य संघ • स्थानीय तहको कृषि विकाश शाखा	असारको पहिलो हप्ता
२	बिपद्को समयका लागी बफर स्टक राख्ने (कम्तीमा १ महिनाको लागी)	• नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनि लिमिटेड	• कृषि विकास कार्यालय, • खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय बिश्व खाद्य कार्यक्रम • उद्योग बाणिज्य संघ • स्थानीय तहको कृषि विकाश शाखा	असारको तेश्रो हप्ता
३	आयोडिन युक्त नुनको आपुर्ती व्यवस्थापन गर्ने (कम्तीमा १ महिनाको लागी)	• साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन	• खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय • उद्योग बाणिज्य संघ	निरन्तर
४	आफ्नो मातहतका कृषि प्राबिधिकहरुलाई तयारी अबस्थामा राख्ने	• जिल्ला कृषि बिकास कार्यालय	स्थानीय तहका कृषि विकाश शाखा	निरन्तर
५	मनसुनको समयमा हुनसक्ने कृषिसंग सम्बन्धित सम्भावित क्षती तथा प्रकोपका बारेमा सामुदायीक संचार माध्यमबाट प्रचार प्रसारको व्यवस्था मिलाउने	• जिल्ला कृषि बिकास कार्यालय	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति हावापानी फिल्ड कार्यालय, मौषम फिल्ड कार्यालय	मनसुन शुरु हुनु पूर्वको समय देखी निरन्तर

ग) अस्थायी तथा आपतकालिन आवास र गैह्खाद्य व्यवस्थापन : सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना

सि नं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समय
१	जिल्लामा विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान गर्ने	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• सुरक्षा निकायहरु • जिल्ला समन्वय समिति, • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	असारको पहिलो हप्ता भित्र
२	अस्थायी आवास योजनाको लागी सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• सुरक्षा निकायहरु • जिल्ला समन्वय समिति, • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • स्थानीय तह	असारको पहिलो हप्ता भित्र

३	आपत्कालीन अबस्थामा अस्थायी आवास निर्माणका लागी प्राबिधिक सहयोग गर्ने	• सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना	• सेल्टर क्लष्टरका सदस्यहरु • नेरेसो • स्थानीय तह	निरन्तर
४	अस्पताल,बिद्यालय, सुरक्षा निकाय तथा मानविय आबश्यक्ताका सामाग्री भण्डारणका लागी क्याम्प व्यवस्था गर्ने	• सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना	• सेल्टर क्लष्टर सदस्यहरु • नेरेसो • शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई • स्थानीय तह	असारको पहिलो हप्ता
५	प्रत्येक घना बस्तीको लागी एउटा खुल्ला क्षेत्रको पहिचान गर्ने तथा अस्थायि आवास निर्माणका लागि न्युनतम् मापदण्ड निर्धारण गर्ने	• स्थानीय तह • सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना	• जिल्ला विपद् यवस्थापन समिति • जिसस, • नेरेसो •	मनसुन शुरुहुनु पुर्ब
६	तत्काल राहत बितरणका लागी गैह्खाद्य सामाग्री व्यवस्थापन गर्ने	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • संघ संस्थाहरु, क्षेत्रगत सदस्य • स्थानीय तह	असारको पहिलो हप्ता

घ) स्वास्थ्य तथा पोषण : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तहका स्वास्थ्य सेवा शाखा

सि नं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समय
१	स्वास्थ्य सम्वन्धि रोष्टर व्यवस्थापन	• जिल्ला जनस्वास्थ्य सेवा कार्यालय, • सरकारी तथा निजि अस्पतालहरु	• क्षेत्रगत सदस्यहरु • स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा र अन्तगतका स्वास्थ्य चौकीहरु	असारको पहिलो हप्ता
२	सरुवा रोग फैलन नदिन तयारी अबस्थामा रहने तथा सतर्कता अपनाउने	• जिल्ला जनस्वास्थ्य सेवा कार्यालय, • सरकारी तथा निजि अस्पतालहरु	• स्थानीय स्वास्थ्य संस्था • महिला स्वास्थ्य स्वयंसेबिका • स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा र अन्तगतका स्वास्थ्य चौकीहरु • गैह्सरकारी संघ संस्था	निरन्तर
३	अत्याबश्यक औषधी तथा औषधीजन्य सामाग्री व्यवस्थापन (बफर स्टक राखिएको)	• जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, • सरकारी तथा निजि अस्पतालहरु	• स्वास्थ्य सेवा बिभाग • सरकारी तथा निजि अस्पतालहरु • स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा र अन्तगतका स्वास्थ्य चौकीहरु	असारको पहिलो हप्ता
४	आपतकालिन अवस्थाको लागि रगत संकलन तथा भण्डारणको व्यवस्था मिलाउने	• नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	• जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, • सुरक्षा निकायहरु	निरन्तर

			• सरकारी तथा निजि अस्पतालहरु • स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा र अन्तगतका स्वास्थ्य चौकीहरु	

ङ) संरक्षण: सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तहका महिला तथा बालबालीका शाखा

सि नं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समय
१	मनसुनबाट हुनसक्ने महिला बालबालीका, जेष्ठ नागरीक तथा अपांगता भएका व्यक्तिहरुको संरक्षणको लागी क्लष्टर बैठक बसी पुर्बतयारी योजना निर्माण गर्ने	सामाजिक विकास कार्यालय,	• स्थानीय तहका महिला तथा बालबालीका शाखा • Cluster Agency	असारको पहिलो हप्ता
२	मर्यादीत सामग्री-Dignity Kit तयारी अबस्थामा राख्ने (५० किट तयारी अबस्थामा रहेको)	सामाजिक विकास कार्यालय,	Redcross Cluster Agency	असारको पहिलो हप्ता
३	Children kit स्थानीय स्तरबाट नै बितरणको ब्यवस्था मिलाईने	महिला तथा बालबालीका शाखा	Cluster Agency	बिपद पश्चात
४	परीवारबाट बिछोडिएका, अभिभावक गुमाउन सक्ने बालबालीकाका लागी तत्काल राहत तथा बन्दोबस्ती उपलब्ध गराउन सक्ने गरी रकमको ब्यवस्था गर्ने	महिला तथा बालबालीका शाखा	• क्षेत्रगत सदस्यहरु • केन्द्रिय बालकल्याण समिति • सामाजिक विकाश कार्यालय • Cluster Agency	असारको पहिलो हप्ता
५	आपतकालिन समयमा हुन सक्ने अपराधिक क्रियाकलाप नियन्त्रण तथा सुरक्षा प्रवन्ध गर्ने ।	जिल्ला प्रहरी कार्यालय जुम्ला	• क्षेत्रगत सदस्यहरु • केन्द्रिय बालकल्याण समिति • सामाजिक विकाश कार्यालय	विपद् को समयमा र पश्चात
६	सामाजिक मनोसामाजिक परामर्श	• महिला तथा बालबालीका शाखा	• स्थानीय तह • सामाजिक विकाश कार्यालय • Cluster Agency	विपद् पश्चात
७	संकटासन्न समुहको बिशेष हेरचाह गर्ने ।	• महिला तथा बालबालीका शाखा • सामाजिक विकास कार्यालय	• जेष्ठ नागरिक संघ • अपाङ्गता पुर्नस्थापना केन्द्र • Cluster Agency	विपद् को समयमा र पश्चात

च)खानेपानी तथा सरसफाई : संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना

सि नं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समय
१	जिल्लामा विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान गर्ने	• सघीय खानेपानी ढल व्यवस्थापन आयोजना • खानेपानी सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	• Cluster Agency • M/R-WASH CC • स्थानीय खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्था समिति	जेष्ठ-असार
२	बिपद्को समयमा सुरक्षित खानेपानीका लागी आबश्यक व्यवस्थापन गर्ने	•सघीय खानेपानी ढल व्यवस्थापन आयोजना • खानेपानी सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	• क्षेत्रगत सदस्यहरु • D/V-WASH CC, • DDMC/ LDMC • Cluster Agency • स्थानीय खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्था समिति	नियमित
३	आपत्कालीन अबस्थामा अस्थायी शौचालय निर्माणका लागी प्राबिधिक सहयोग गर्ने (आवास व्यवस्थापन क्षेत्रसँग सन्वय गर्ने)	•सघीय खानेपानी ढल व्यवस्थापन आयोजना • खानेपानी सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	• शहरी बिकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय • जिल्ला प्राबिधिक कार्यालय • D/V-WASH CC	बिपद पश्चात
४	बैकल्पीक खानेपानीको श्रोतको पहिचान गर्ने	• सघीय खानेपानी ढल व्यवस्थापन आयोजना • खानेपानी सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	• जिल्ला समन्वय समिति • जिल्ला प्राबिधिक कार्यालय • स्थानीय तहका खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति • स्थानीय तह	असारको अन्तिम हप्ता
५	अस्पताल,बिद्यालय, सुरक्षा निकाय तथा मानविय आवास क्षेत्रमा, सरसफाइ किट व्यवस्था गर्ने	•सघीय खानेपानी ढल व्यवस्थापन आयोजना	• नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, • गै.स.स	नियमित
६	WASH प्रतिकार्य योजना अनुरुप तयारी अबस्थामा रहने गरी पुर्बतयारी बैठक बस्ने	•स्थानीय तह	• WASHक्षेत्रगतसमुह सदस्यहरु	नियमित
७	मनसुनको समयमा हुनसक्ने सम्भावित क्षती तथा प्रकोपका बारेमा सामुदायीक संचार माध्यमबाट प्रचार प्रसारको व्यवस्था मिलाउने	•जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• LDMC • नेपाल पत्रकार महासंघ • स्थानीय संचार माध्यामहरु	मनसुन शुरुहुनु भन्दा १ हप्ता पहिले
८	ठोस फोहोर व्यवस्थापनका लागी स्थान छनौट तथा फोहोर राख्ने भाँडाको व्यवस्थापन गर्ने	•स्थानीय तह	• स्थानीय तह • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • Cluster Agency	मनसुन सुरुहनु भन्दा पहिले
९	अत्यावश्पक अबस्थामा खानेपानीका लागी टैंकर व्यवस्था गर्ने	•स्थानीय तह	• खानेपानी उपभोक्ता समिति, उद्योग बाणिज्य संघ, • Cluster Agency	असारको दोश्रो हप्ता

छ) भौतिक निर्माण (पुनर्निर्माण/पुनस्थापना) : जिल्ला समन्वय समिति लगायत सबै स्थानीय तहहरु

सि नं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समय
१	रेडियो/एफएम लगायत स्थानीय मिडिया मार्फत मनसुन पुर्वतयारी प्रचार प्रसार अभियान संचालन गर्ने	• जिसस//नपा/गापा	• स्थानीय बिपद व्यवस्थापन समिति, स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरु • पत्रकार महासंघ • स्थानीय सञ्चार माध्यामहरु	जेठ देखि असार
२	सम्भावित जोखिमयुक्त भौतिक पुर्वाधारहरुको पहिचान गरि आबश्यक सतर्कता अपनाउने	• जिसस/नपा/गापा	• स्थानीय बिपद व्यवस्थापन समिति, स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरु • पत्रकार महासंघ • स्थानीय सञ्चार माध्यामहरु	निरन्तर
३	स्थानीय स्तरमा तालीम प्राप्त स्वयंसेवक पहिचान गरी परिचालनका लागि तयारी अवस्थामा राख्ने,	• जिसस//नपा/गापा	• स्थानीय बिपद व्यवस्थापन समिति, स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरु • पत्रकार महासंघ • स्थानीय सञ्चार माध्यामहरु • स्थानीय संघसंस्थाहरु	निरन्तर
४	बिपद्को पुर्वानुमान गरी न्युनतम बन्दोबस्तीका सामाग्रीहरु व्यवस्थापन गर्ने	• जिसस//नपा/गापा	• स्थानीय बिपद व्यवस्थापन समिति, स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरु • पत्रकार महासंघ • स्थानीय सञ्चार माध्यामहरु • स्थानीय संघसंस्थाहरु • जल तथा मौसम विज्ञान विभाग पुर्वाअनुमान महाशाखा	निरन्तर
५	अस्थायी आवास व्यवस्थापनका लागी सरोकारवाला निकायहरु संग सहजीकरण गर्ने ।	• जिसस//नपा/गापा	• स्थानीय बिपद व्यवस्थापन समिति, डिभिजन बन कार्यालय • सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना • स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरु • पूर्वाधार विकास कार्यालय • स्थानीय सामुदायिक बन उपभोक्ता समिति, वन उपभोक्ता महासंघ	निरन्तर
६	विद्युत आपूर्ती तथा सञ्चार नियमित सुचारु गर्न आवश्यक स्रोत साधन व्यवस्थापन गर्ने ।	• नेपाल विद्युत प्राधिकरण • नेपाल टेलिकम	• वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र • निजी सञ्चार सेवा प्रदायकहरु • लघु जलविद्युत आयोजनाहरु	

५.३ प्रतिकार्य विवरण :

सि.न.	क्रियाकलाप	कसले	कहाँ	कहिले
१	क) खाद्य सामाग्री भण्डारण तथा वितरण ख) गैर खाद्य सामाग्री भण्डारण तथा वितरण	• खाद्य व्यबस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड र स्थनीय तह • जिल्ला आपतकालिन कार्यसंञ्चालन केन्द्र र नेरेसो जुम्ला	नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरु उद्योग वाणिज्य संघ/खाद्य संस्थान डिपो मार्फत तयारी खाना व्यवस्थापन, त्रिपाल लगायत अन्य लत्ता कपडाहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा तथा उपशाखाहरु	विपद् को समयमा
२	खोज तथा उद्धार कार्य	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह,	जिल्ला भरी	बााढी तथा पहिरो हुँदा
३	बिस्तृत तथ्याक संकलन तथा अभिलेखिकरण (महिला पुरुष, अपांगता, एकल महिला, गर्भवति, सुत्केरी आदी)	स्थानीय निकाय, नेपाल प्रहरी , नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तथा जिल्ला आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र तथा बिषगत निकायहरु	प्रभावित क्षेत्रहरुमा	बाढी तथा पहिरो हुदा २४ घण्टा भित्र
४	राहत वितरण (लैगिक मैत्री तथा सामजिक समावेशीकरण)	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति सुरक्षाकर्मी, नेपालरेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा/उपशाखाहरु,उद्योग वाणिज्य संघहरु, गैरसरकारी संस्थाहरु	प्रभावित क्षेत्रमा	बाढी तथा पहिरो भएको २४ देखि ७२ घण्टा भित्र
५	एम्वुलेन्स सेवा	एम्बुलेन्स संचालक संघसंस्थाहरु तथा समितिहरु स्थानीय तह, जिल्लामा रहेका स्वास्थ्य संस्था कार्यालय	जिल्ला भरी	बाढी तथा पहिरो हुने वितिकै
६	स्वास्थ्य शिविर	अस्पताल, स्थानीय तह अन्तर्गतकास्वास्थ्य इकाइहरु र अन्य सेवा प्रदायक	प्रभावित क्षेत्रमा	प्रभावित क्षेत्रमा एक हप्ता भित्र

		संघसंस्था		
७	सडक संचालन तथा ब्यबस्थापन	सडक डिभिजन कार्यालय, यान्त्रिक कार्यालयस्थानीय तह	जिल्ला भरी	बाढी तथा पहिरो रोकिने वित्तिकै
८	विपद् सम्बन्धी सुचना व्यवस्थापन	जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र, पत्रकार महासंघ, स्थानीय संचार माध्यमहरु, जल तथा मौषम फिल्ड केन्द्र स्थानीय संघ संस्था	जिल्ला भर	बाढी तथा पहिरो सुचना प्राप्त हुँनासाथ बाढी तथा पहिरो प्रभाव नसकिदा सम्म निरन्तर
९	शान्ति सुरक्षा	जिल्ला सुरक्षा समिति	जिल्ला भर	विपद् अवधिभर
१०	अस्थायी शिविर निर्माण तथा सञ्चालन	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा/ उपशाखाहरु, गैरसरकारी संस्थाहरु, सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना र स्थानीय तह	जिल्ला का प्रभावित क्षेत्रहरुमा	बाढी तथा पहिरो लगतै
११	आपतकालिन कोष परिचालन गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्लाका प्रभावित क्षेत्रहरुमा	विपद् पश्चात
१२	विद्युत आपूर्ती तथा संचार सेवा सुचारु गर्ने ।	• नेपाल विद्युत प्राधिकरण नेपाल टेलिकम	जिल्ला भरि	विपद् पश्चात

अनुसूची नं. १

बाढी पूर्बतयारी कार्यतालिका आर्थिक वर्ष : २०८१/२०८२ – २०८२ /०८३)

कार्य/काम	बैषाख				जेष्ठ				आषाढ				श्रावण				भाद्र				असोज				कार्तिक				मुख्य जिम्मेवारी	सहायक जिम्मेवारी	कैफियत
	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			
बाढी पहिरो पुर्ब गरीने काम निर्धारण																													DDMC	DLSA	
<u>**बाढी पहिरो पुर्ब तयारी पहिलो बैठक**</u> जोखिम क्षेत्र पहिचान गर्ने र सुचना संकलनका लागी आग्रह गर्ने																													DCC	DLSA	
बाढी पहिरोबाट जोखिमपुर्ण गापा, ,नपा वडा, टोल, समुदाय पहिचान गर्ने																													DEOC/ DDMC	DLSA	
आश्रय क्षेत्रका लागी बिद्यालय,गापा तथा वार्ड कार्यालय भवन, स्वास्थ्य चौकी, गोदाम, मन्दिर आदी पहिचान गर्ने																													DUDBC/ NRCS	DLSA	
खानेपानी ब्यवस्था तथा ढल निकास पहिचान गर्ने																													DWASH CC	DLSA	
खानेपानी तथा ढलनिकासको सरसफाई र मर्मत सम्भार गर्ने																													DWASH CC	DLSA	
बाढी पहिरोको जोखिम तथा त्यसबाट उत्पन्न हुनसक्ने समस्या समाधानका लागी सार्बजनीक सुचाना प्रवाह गर्ने																													DDMC	FNJ	
आकस्मिक कोषको प्रर्याप्तता समिक्षा गरी जोगाड गर्ने ब्यवस्था																													DDMC	DDC	
आकस्मिक उद्धार सामाग्री भण्डारण र सोको समिक्षा																													Security Forces	DDMC	
बन्दोबस्ती ब्यवस्थापन सम्वन्धि(सवारी साधन, गोदाम आदी) समिक्षा र उपलब्धताको सुनिश्चितता																													DCC	DDMC	

कार्य/काम	बैषाख				जेष्ठ				आषाढ				श्रावण				भाद्र				असोज				कार्तिक				मुख्य जिम्मेवारी	सहायक जिम्मेवारी	कैफियत
	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			
आकस्मिक जगेडा औषधी र स्वास्थ्य सामाग्री भण्डारण र उपलब्धताको समिक्षा																													DPHO	Co – lead	
सम्भावित जोखिमपुर्ण गापा तथा टोलसम्म पुग्ने सडक वा बाटो पहिचान																													District Road Office	DDC	
दोश्रो बैठक: पूर्वतयारी गतिबिधि तथा पहिलो बैठकमा दिईएको सुचनाका आधारमा संकलित तथ्यांक र प्रतिबेदन समिक्षा																													DDMC	DLSA	
तेश्रो बैठक : पुर्ब गृहकार्य अनुरुपको अन्तिम प्रतिबेदन प्रस्तुती र छलफल																													DDMC	DLSA	
निकायगत भुमिकाको निर्धारण																													DDMC	DLSA	
स्पष्ट जिम्बेवारीको निर्धारण																													DDMC	DLSA	
प्रतिबेदन तयारी तथा सम्वन्धित सरोकारवालाहरुलाई बितरण																													DDMC	DEOC	
गृह मन्त्रालयमा पुर्बतयारी प्रतिबेदन पठाउने र आ-आफ्ना निकायमा प्रतिबेदन पठाउने																													DDMC/ DEOC	DLSA	
बाढी पहिरो प्रतिकार्यको प्रभाव तथा पुनरावलोकन																													DDMC/ DEOC	DLSA	

अनुसूची २ विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सम्पर्क व्यक्तीहरुको विवरण

क्र.सं.	स्थानीय निकाय	नम	पद	सम्पर्क नं.	विपद सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	चन्दननाथ नपा	श्री राजु सिंह कठायत	मेयर	९८५८३२२२३०	लक्ष्मीचन्द्र न्यौपाने	९८४८३०००२७
		श्री रामदेवी खड्का	उपमेयर	९८५८३२२२३१		
		श्री टेक बहादुर बुढथापा	प्रमुख प्र.अधिकृत	९८५८३९११११		
२	पातारासी गापा	पूर्णसिंग बोहरा	अध्यक्ष	९८४९३३८१३८	दिप बहादुर महतारा	९८४८१६७७१६
		जनमाया रोकाया	उपाध्यक्ष	९८४८३८२५११		
		नविन शाही	प्रमुख प्र.अधिकृत	९८५८३६६२११		
३	गुठीचौर गापा	दान बहादुर बुढा	अध्यक्ष	९८६६९६३०६५	अंम्बर राज गिरी	९८५८३६८६००
		शान्ती कुमारी मल्ल भण्डारी	उपाध्यक्ष	९८४८०३२३४३		
		दिपेन्द्र भण्डारी	प्रमुख प्र.अधिकृत	९८४३९५१४९६		
४	हिमा गापा	लक्ष्मण बहादुर शाही	अध्यक्ष	९८५८३२०७११	लोक प्रसाद उपाध्याय	९८४८३०२०६२
		सुर्पना शाही	उपाध्यक्ष	९८५८३२०८११		
		रण बहादुर बुढा	प्रमुख प्र.अधिकृत	९८५८३२०४०२		
५	सिंजा गापा	पूर्ण प्रसाद धिताल	अध्यक्ष	९८५८३२०५७०	धर्मेन्द्र शर्मा	९८४४८७४५४३
		सीतली रोकाया	उपाध्यक्ष	९८६७०६२३३४		
		टेक बहादुर शाही	प्रमुख प्र.अधिकृत	९८५८०५५६५५		
६	तातोपानी गापा	नन्द प्रसाद चौलागाई	अध्यक्ष	९८६८३५६५३८	अँगराज डांगी	९८६८१०१९४७
		रेवती रावल	उपाध्यक्ष	९८६०९०६८६१		
		तिर्थ बहादुर कठायत	प्रमुख प्र.अधिकृत	९८६८९०२१११		
७	कनकासुन्दरी गापा	दामोदर प्र. आचार्य	अध्यक्ष	९८४८०८३४१६	दान सिह कार्की	९८६४३५७७११
		प्रेमकली बुढा	उपाध्यक्ष	९७४८०६२८८८		
		दिपेन्द्र भण्डारी	प्रमुख प्र.अधिकृत	९८५८३६६२६८		
८	तिला गापा	मोतीलाल रोकाया	अध्यक्ष	९८६९९८०५९९	जग बहादुर बस्नेत	९८५८३६६२६६
		गोरीकला बुढा	उपाध्यक्ष	९८४८२४१५३६		
		जानकी हितान	प्रमुख प्र.अधिकृत	९८४८३०८०८४		

अनुसूची ३ जिल्ला स्थित सरोकारवालाहरुको विवरण

क.सं.	नाम	कार्यालय	पद	सम्पर्क नं.
१	श्री राम बहादुर शाही	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जुम्ला	प्रजिअ	९८५८३२७७७७
२	प्रेम बहादुर रोकाया	जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र	स. प्र. ह	०८७-५२०५३०
३	श्री नबिन बाबु रेग्मी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र.ना.उ.	९८५८३२५५५५
४	श्री धिरज थापा	देवीदत्त गण	प्रमुख सेनानी	९८५१०६८५६०
५	श्री निलकमल आचार्य	सशस्त्र प्रहरी बल नं. ३३ गण	स.प्र.उ.	९८५११४२५४३
६	श्री रमेश अधिकारी	राष्ट्रिय अनुसन्धान कार्यालय	प्रमुख	९८५८३२२०१८
७	श्री टेक बहादुर बुढथापा	जिल्ला समन्वय अधिकारी	प्रमुख	९८४८३००१८३
८	श्री कृष्ण सापकोटा	जनस्वास्थ्य कार्यालय	प्रमुख	९८४८०५०५७८
९	श्री रामभक्त अधिकारी	कृषि विकास कार्यालय	प्रमुख	०८७ - ५२००२७ ९८४८३०२०९१
१०	श्री जगदिश लामिछाने	सघन शहरी तथा भवन निमार्ण आयोजना	प्रमुख	९८५८३२०५०३
११	श्री पदम देवकोटा	पूर्वाधार विकास कार्याल्य	प्रमुख	९८५११२६१५६
१२	श्री महेश शर्मा	हावापानी कार्यालय	प्रमुख	९८६८०७४८८८
१३	श्री शेर बहादुर रोका	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	प्रमुख	९८५८३९१३४०
१४	श्री अक्कल बहादुर महत	खानेपानी, सिचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	प्रमुख	९८५११७४४८९
१५	श्री मनोज जोशी	नेपाल खाद्य संस्थान जुम्ला	प्रमुख	९८५८३६६०१६
१६	लोकेन्द्र बहादुर भण्डारी	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	प्रमुख	९८५८३२२९९८
१७	थानेश्वर चपाई	कर्णाली प्रदेश प्रहरी विपद् व्यवस्थापन गुल्म, जुम्ला	निरिक्षक	९८५८३९००१०
१८	प्रशान्त न्यौपाने	यान्त्रिक कार्यालय	प्रमुख	९८५८३२०३६९
१९	ज्ञानेन्द्र बुढथापा	पशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय	प्रमुख	९८५८०५२९७०
२०	टोप बहादुर महतारा	जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	प्रमुख	९८५१२९०४३५
२१	नरहरि नेपाल	नेपाल टेलिकम	प्रमुख	९८५८३२२८९९
२२	आसमपुरा कार्की	जल तथा मौसम फिल्ड कार्यालय	प्रमुख	९८४८२९१२४८
२३	श्री सुर्य प्रकाश यादव	नेपाल टेलिकम, जिल्ला शाखा	सूचना अधिकारी	९८५१०६०३३० ८९९
२४	श्री सागर नेपाली	रेडियो नेपाल	सम्वाददाता	९८४८३१३४३३

क.सं.	नाम	कार्यालय	पद	सम्पर्क नं.
२५	श्री इन्द्रराज डाँगी	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जुम्ला जिल्ला शाखा	मन्त्री	९८५८३२०४७०
२६	श्री पूरीचन्द देवकोटा	उद्योग वाणिज्य संघ	अध्यक्ष	९८५८३२०६७९
२७	श्री पूर्ण प्रसाद चौलागाई	पत्रकार महासंघ	अध्यक्ष	
२८	श्री किशोर न्यौपाने	पेस नेपाल	कार्यकारी निर्देशक	९८५८३२०२९६
२९	श्री श्रीबहादुर भण्डारी	KIRDARC Nepal	Capacity Building & Policy Specialist	९८६७१७७१२४
३०	श्री मनोज जोशी	नेपाल खाद्य संस्थान जुम्ला	प्रमुख	९८५८३६६०१६
३१	श्री धन बहादुर गौतम	CAD Nepal	कार्यकारी निर्देशक	९८४८२७४८५०
३२	ऋषिराज वली	UNDP	क्लष्टर संयोजक	९८४७८५३९४७
३३	चक्र बहादुर जिसि	UN-WFP	फिल्ड संयोजक	९८५१३७३८९२
३४	गोविन्द ढकाल	LI-Bird	संयोजक	९८४७४०६६६१
३५	पृथ्वी शाही	AEPC	फिल्ड संयोजक	९८६६२६०११२
३६	जगदिश सिंह	Save the Children	जिल्ला संयोजक	९८५८४२२६२८

अनुसूची ५ एम्बुलेन्स सेवाको विवरण

सि.नं.	कार्यालयको नाम	चालकको नाम	सम्पर्क नं
१	चन्दननाथ न.पा	संदिप बुढा	९८४८३०५११६/९८६४३५७६१६
२	पातारासी गा.पा	खड्क बहादुर बुढा	९८६३१६३५१२
३	तातोपानी गा.पा	हरि बहादुर सार्की	९८४८३१३६०३
४	तिला गा.पा	रामकृष्ण रोकाया	९८६३२८३९६४
५	सिजा गा.पा	नैन बहादुर रोकाया	९८४८३१३१७०
६	कनकासुन्दरी गा.पा	डम्बर बहादुर बुढा	९८६३२८४८०९
७	हिमा गाउँपालिका	सुनिल शाही	९८६९५१८९५४
८	कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	विशाल रोकाया	९७६२४३६६५७
९	बौद्धमार्गी सेवा समिति	गोकर्ण कार्की	९८४८३०२९३२